

**ZADARSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PREKO**

Naziv plana:

**URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
PREKO SJEVEROZAPAD**

KNJIGA II

OBAVEZNI PRILOZI

Naručitelj: **OPĆINA PREKO**
Izrađivač: **ARCHING d.o.o. Split**
Direktor: **Srđan Šegvić, dipl.inž.arh.**

Split, srpanj 2009. god.

NAZIV PLANA: **URBANISTIČKI PLAN UREĐENJA
PREKO SJEVEROZAPAD**

KNJIGA II

OBAVEZNI PRILOZI

INVESTITOR: Općina Preko

PRAVNO TIJELO KOJE
JE IZRADILO PLAN: «ARCHING» d.o.o. - SPLIT

DIREKTOR: Srđan Šegvić, dia

RADNI TIM:

ODGOVORNI VODITELJ: SRĐAN ŠEGVIĆ, dia

SURADNICI: GORAN MILUN, ia

SRĐAN KUKAVIČIĆ, dia

RUŽICA METER, dig

ANTE KRALJEVIĆ, die

GORDANA BERTOLINO, ig

SPLIT, srpanj 2009.

3. OBAVEZNI PRILOZI

A. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

- 1.1. Položaj, značaj i posebnosti naselja odnosno dijela naselja u prostoru općine
  - 1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru
  - 1.1.2. Prostorno razvojne značajke
  - 1.1.3. Infrastrukturna opremljenost
  - 1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno-povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti
  - 1.1.5. Obveze iz planova šireg područja (obuhvat, broj stanovnika i stanova, gustoća stanovanja i izgrađenosti)
  - 1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

- 2.1. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značaja
  - 2.1.1. Demografski razvoj
  - 2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture
  - 2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura
  - 2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja
- 2.2. Ciljevi prostornog uređenja naselja odnosno dijela naselja
  - 2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina
  - 2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

- 3.1. Program gradnje i uređenja prostora
- 3.2. Osnovna namjena prostora
  - 3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina
- 3.4. Prometna i ulična mreža
- 3.5. Komunalna infrastrukturna mreža
- 3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina
  - 3.6.1. Uvjeti i način gradnje
  - 3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina
- 3.7. Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

B. IZVOD IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA

C. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA

D. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA

E. IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI

F. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA PROSTORNOG PLANA

G. SAŽETAK ZA JAVNOST

3. OBAVEZNI PRILOZI

A. OBRAZLOŽENJE

1. POLAZIŠTA

1.1. Položaj, značaj i posebnosti naselja odnosno dijela naselja u prostoru općine

1.1.1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Predmetni obuhvat područja Preko - sjeverozapad nalazi se u Općini Preko. Općina Preko prostire se na površini od 55,0 km², a predmetni obuhvat je cca 18,35 ha.

Predmetni obuhvat UPU-a je definiran planom višeg reda Prostornim Planom uređenja Općine Preko.

Okosnicu prometne mreže u obuhvatu Plana čini državna cesta D110. Koncipirana je kao javna cesta izvan naselja, odnosno građena je isključivo za kolni promet, bez pješačkih nogostupa. Neplanskom izgradnjom naselje se proširilo sve do državne ceste, pa i na zapadnu stranu te zatječemo brojne priključke kolnopješačkih ulica, neadekvatnih širina, bez nogostupa i potrebne infrastrukture.

Prometna mreža u naselju je nerazvijena, ulice su uske i neuređene, neodgovarajuće za planirani promet.

Unutar zone postojeće, gušće stambene izgradnje, zatječemo uske kolno-pješačke prometnice, bez nogostupa, nepravilnih regulacijskih pravaca, promjenjivih širina, djelomično asfaltirane, slabe preglednosti, potencijalno opasne za promet pješaka.

Prema svemu iznesenom, postojeća prometna mreža naselja Preko ne zadovoljava zahtjevima struke i zakonskih propisa.

Promišljanje prometne mreže naselja treba respektirati slijedeće čimbenike:

- postojeće kategorizirane prometnice i njihov položaj u prometnoj mreži,
- očekivano širenje naselja potaknuto gospodarskim razvitkom općine, sadašnjim i planiranim,
- promjene u široj prometnoj mreži, izvan obuhvata UPU-a koji će imati znatan utjecaj na preraspodjelu prometnih tokova,
- promjene u prostornoj preraspodjeli sadržaja (stambenih kapaciteta, društvenih, trgovačkih), koji će rezultirati novim životnim navikama i novim prometnim i pješačkim tokovima.

Pri promišljanju treba respektirati i otegotne čimbenike:

- složenu imovinskopравnu situaciju koja se očituje o velikom udjelu zemljišta u privatnom vlasništvu, usitnjenosti parcela, nepravilnom obliku parcela,
- nastojanje da se maksimalno iskoriste prostorne mogućnosti koje nudi mreža postojećih putova, te da se u rubnim dijelovima izbjegne kolizija s izgrađenim objektima neposredno uz granicu Plana.

Preko zone prolazi dalekovod 10 kV „Otoci 1“ koji povezuje trafostanice 10/0,4 kV.

Sa strane vodnogospodarskog sustava predviđeno područje obuhvaćeno UPU-om napaja se vodom sa dovodnog vodovoda od Zadra do izgradnje vlastite vodospreme. U glavnoj prometnici koja se nalazi sa sjeverne strane obuhvata plana prolazi dovodni cjevovod, a koji je ogranak sa magistarlnog vodovoda.

1.1.2. Prostorno razvojne značajke

Općina Preko zauzima veći, sjeverozapadni dio otoka Ugljana, koji se već može smatrati predgrađem Zadra, otoke Rivanj i Sestrunj, svaki sa po jednim naseljem, te manje otoke. Otoci općine međusobno su nepovezani, što predstavlja problem u funkcioniranju iste kao cjeline.

Kopneni (jugoistočni) dio općine Preko graniči s Općinom Kali.

Otok Ugljan, koji je administrativno podijeljen na općine Kukljica, Kali i Preko, a čiji najveći dio se nalazi u Općini Preko, najnaseljeniji je od zadarskih otoka i najbliži Zadru, povezan s više trajektnih veza dnevno sa središtem županije. To je zona dnevnih migracija, većinom s otoka prema Zadru, ali i u obrnutom smjeru, s obzirom na nešto industrije te ugostiteljstva i turizma koje postoje na otoku. Na jugoistočnom kraju mostom (cestovni promet) je povezan s otokom Pašmanom. Sjeveroistočna obala je blaža, na njoj su smještena većina naselja, dok je jugozapadna strma, s izuzetkom sjeverozapadnog kraja otoka koji je cijeli niski.

Osnovni potencijali Općine Preko proizlaze iz prirodnih karakteristika i položaja u prostoru. U središnjem dijelu otoka Ugljana nalaze velike površine pod maslinicima i poljima, od kojih i jedne i druge treba obnoviti. Na Rivnju i Sestrunku ima nešto manje, većinom zapuštenih maslinika.

Najveći potencijal je vrlo razvijena obala Općine Preko, ukupne dužine oko 97 km, sa mnogo uvala, zaljeva, morskih prolaza, pogodnih za razvoj nautičkog i stacionarnog turizma. Pitoreskni zaseoci po središnjem dijelu otoka Ugljana pružaju mogućnosti razvoja seoskog turizma tokom cijele godine. Blizina i dobra povezanost sa središtem županije trajektnom vezom Zadar-Preko, postojeće putničke i trajektne luke u Rivnju i Sestrunku i mogućnost pristajanja manjih putničkih brodova uz obalna naselja otoka Ugljana također pogoduju mogućnostima razvoja turizma.

Vodoopskrbni sustav Općine Preko i otoka Ugljana je spojen na sustav vodoopskrbe grada Zadra, preko izgrađenog podmorskog vodoopskbnog cjevovoda Borik (Zadar) - Mali Lukoran (otok Ugljan).

1.1.3. Infrastrukturna opremljenost

- Promet

Okosnicu prometne mreže u obuhvatu Plana čini državna cesta D110. Koncipirana je kao javna cesta izvan naselja, odnosno građena je isključivo za kolni promet, bez pješačkih nogostupa.

Neplanskom izgradnjom naselje se proširilo sve do državne ceste, pa i na zapadnu stranu te zatječemo brojne priključke kolnopješačkih ulica, neadekvatnih širina, bez nogostupa i potrebne infrastrukture.

Prometna mreža u naselju je nerazvijena, ulice su uske i neuređene, neodgovarajuće za planirani promet.

Unutar zone postojeće, gušće stambene izgradnje, zatječemo uske kolno-pješačke prometnice, bez nogostupa, nepravilnih regulacijskih pravaca, promjenjivih širina, djelomično asfaltirane, slabe preglednosti, potencijalno opasne za promet pješaka.

Prema svemu iznesenom, postojeća prometna mreža naselja Preko ne zadovoljava zahtjevima struke i zakonskih propisa.

- Elektroenergetika

Razvoj elektroenergetske infrastrukture na području obuhvata UPU-a zone Preko temelji se na Prostornom planu uređenja.

Preko zone prolazi dalekovod 10 kV „Otoci 1“ koji povezuje trafostanice 10/0,4 kV.

U okolišu zone postoji KB mreža 10(20) kV i niskonaponska mreža kojom se napajaju postojeći objekti, zračnim i kabelskim putem.

Planirani konzum u mješovitoj zoni nije moguće napojiti iz postojećih trafostanica te je potrebno predvidjeti nove trafostanice za planirani konzum.

- Telekomunikacije

Na području plana postoji određena telekomunikacijska infrastruktura. Planirane prometnice će se izvesti, odnosno rekonstruirati tako da će postojeća DTK dijelom prolaziti u trupu prometnice. Zato je potrebno planirati novu koja će respektirati postojeće stanje te omogućiti izvedbu kvalitetne telekomunikacijske mreže u područjima planiranim za izgradnju.

Sadašnja telekomunikacijska infrastruktura se nalazi u zoni komutacije i TK mreže Preko.

Postojeći telekomunikacijsku infrastrukturu treba zaštititi prilikom planiranja novit trasa, te novo stanje ukomponirati u postojeće stanje.

- Vodovodna i kanalizacijska mreža

Vodovodna mreža - postojeće stanje

Područje obuhvaćeno planom za sada glede vodoopskrbe je opremljeno za sadašnje potrebe područja. Date su glavne vodovodne trase koje pokrivaju cijelo područje, a koje je izgrađeno. Opskrba vodom je sa dovodnog vodovoda sa vodovoda Zadar. Područje obuhvaćeno UPU-om, kao i ostali dio ovog dijela otoka za sada nema izgrađenu svoju vodospremu.

Kanalizacija –postojeće stanje

Na ovom području je djelomično izgrađena fekalna kanalizacija, a koja je postavljena na pojedinim dijelovi područja obuhvaćenog UPU-om. Sada se fekalna kanalizacija ispušta umore u blizini luke.

1.1.4. Zaštićene prirodne, kulturno-povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti

Unutar obuhvata Plana ima tradicionalne pučke arhitekture, tj. postoje evidentirani graditeljski sklopovi ambijentalne vrijednosti, i to na području Soričevih dvora i Gregovih dvora, a što je vidljivo na kartografskom prikazu broj 3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora“.

Zbog toga, u slučaju bilo kakvih intervencija unutar ova dva sklopa, a prema članku 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (Narodne novine broj 69/99, 151/03 i 157/03), treba voditi računa o sljedećem:

- ako se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla, na kopnu, u vodi ili moru naiđe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo.
- po primitku obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, a najdulje u roku od tri dana od primitka obavijesti nadležno će tijelo, ako to ocijeni potrebnim, rješenjem odrediti mjere osiguranja i zaštite nalazišta i nalaza, a može donijeti i rješenje o privremenoj obustavi daljnjih radova.
- žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.
- za vrijeme privremene obustave radova po rješenju iz stavka 2. ovoga članka investitor može podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za odobrenje nastavka radova. O ovom zahtjevu investitora nadležno će tijelo odlučiti u roku 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Također, na području Soričevih i Gregovih dvora valja se držati smjernica o načinu gradnje u tim starim jezgrama, a to su:

- krovovi ne mogu biti ravni, već dvostrešni prekriveni kupom kanalicom
- fasade žbukane ili kamene
- stolarija drvena, kameni dovratnici i doprozornici i sl.

1.1.5. Obveze iz planova šireg područja (obuhvat, broj stanovnika i stanova, gustoća stanovanja i izgrađenosti)

Predmetni obuhvat plana iznosi 18,35 ha i nalazi se na dijelu katastarske općine Preko.

Općina Preko prostire se na površini od 55,0 km². Na području Općine Preko, prema popisu stanovništva iz 2001.g. živi 3,871 stanovnika, što predstavlja gustoću naseljenosti od 70 stanovnika/km², ili 0,70 stanovnik/ha.

Gst (neto), odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine unutar ovoga plana je 0,81 stanovnika/ha.

Gust (ukupno neto), odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica za stambene građevine i prateće stambene funkcije (ulice, parkirališta, zelene površine i dječja igrališta) unutar ovoga plana je 0,71 stanovnika/ha.

Gbst (bruto), odnos broja stanovnika i zbroja površina građevnih čestica Gust i šire stambene funkcije (sabrne ulice, parkovi, osnovna škola, površine za rekreaciju) unutar ovoga plana je 0,71 stanovnika/ha.

Gnst, odnos broja stanovnika i površine obuhvata ovoga plana je 0,71 stanovnika/ha.

Dosadašnji, a i budući prostorni razvitak Općine Preko mora se promatrati kao integralni dio otoka Ugljana i Zadarske županije, prije svega kroz prizmu razvoja prometnog sustava i infrastrukture i gospodarstva u cijelosti.

Povoljan zemljopisni položaj uz izuzetno povoljne klimatološke uvjete, utjecao je na razvitak u povijesti, ali daje šanse i za budući razvitak.

1.1.6. Ocjena mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje

Na temelju analize dostupnih podataka, spoznaja i elemenata o stanju u prostoru Općine Preko, može se s sigurnošću ustvrditi da prostor Općine Preko sadrži sve elemente za kvalitetan razvoj na temelju, uglavnom očuvanih, prirodnih, prostornih resursa, te gospodarskim potencijalima i tradicijom, kao i stupnjem kvalificiranosti stanovništva.

Razvitak gospodarstva je moguć uz uvažavanje novih društvenih i političkih okolnosti, kao i preusmjerenje tradicionalnog na moderno gospodarstvo kvartarne djelatnosti (informatizacija i sl.).

2. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA

2.1. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značaja

2.1.1. Demografski razvoj

Prema popisu stanovnika Općina Preko 1991. godine imala je 4613 stanovnika, a 2001. godine 3871 stanovnika, što je 2.39 % stanovništva županije. Raspodjela stanovnika po pojedinim naseljima Općine 2001. godine je slijedeća: Preko 1351, Poljana 270, Sutomišćica 354, Lukoran 492, Ugljan 1316, Rivanj 22, Sestrunj 48 te Ošljak 18 stanovnika.

Starosna struktura općinskog stanovništva je nepovoljna, a primjetan je i značajan pad broja stanovnika u svim naseljima osim u Ugljanu, te pad broja domaćinstava u Općini Preko od 1311 u 1991. godini do 1249 u 2001. godini.

Kao dio otočkog dijela županije, u prostorno-razvojnog i demografskog smislu to je vrlo osjetljiv prostor, već desetljećima podvrgnut kontinuiranom raseljavanju i odumiranju svih gospodarskih funkcija. Tu se mogu razlikovati dva različita područja:

otok Ugljan koji se sve više razvija kao prigradska zona Zadra, s brojnim dnevnim migrantima i ostalim karakteristikama suburbanih naselja,

manji i udaljeniji otoci - Rivanj i Sestrunj, gdje su gospodarske aktivnosti gotovo sasvim zamrle, gdje nije problem samo mali broj stanovnika, već i njihova dobna struktura te ekonomska aktivnost, prevladava staro pučanstvo, nema stanovnika predškolske ili školske dobi.

U svrhu poboljšanja starosne strukture stanovništva i samog rasta broja stanovnika, potrebno je poduzeti mjere ulaganja u gospodarske djelatnosti: promet, turizam, poljoprivredu, uslužne djelatnosti.

2.1.2. Odabir prostorne i gospodarske strukture

Prostorno razvojna struktura planira se prema postojećim komparativnim prednostima Općine Preko, a to su: klima, izrazito maritimna općina sa ukupno oko 97 km morske obale što pogoduje poljoprivrednom razvoju, turizmu u nautičkom turizmu; te pristup Zadarskom i Srednjem kanalu.

Utvrđivanje prostorno-razvojnih cjelina Općine Preko

- Naselje Preko, kao administrativno i kulturno središte Općine, u širem smislu i cijelog otoka Ugljana, pa i otoka Pašmana, treba ga sagledati skupa s otočićem Galovcem i Ošljakom.
- Poljana, Sutomišćica i Mali Lukoran, kao tradicionalno povrtlarska naselja (bunari, nautički turizam).
- Prostor k.o. Lukoran, sa lakim pristupom Srednjem kanalu (uvala Prtljug). Po veličini druga k.o. Općine Preko na Ugljanu.
- Prostor k.o. Ugljan, kojeg sa tri strane omeđuje more.
- Dva nastanjena otoka - Rivanj i Sestrunj, s morski prometnim putevima između njih i otoka Ugljana.

Temeljne gospodarske grane Općine

- Stacionarni i nautički turizam.
- Mediteranske kulture: obnova maslinarstva i vinogradarstva, njegovanje i obnova tradicionalnog povrtlarstva u mjestima Poljana i Sutomišćica.
- Zadržavanje, proširenje, pa i rast prometa trajektne luke Preko kao centralne luke za otoke Ugljan i Pašman. Uspostava brzobrodskog prometa sa otocima Rivnjom i Sestrunjom.

Uspostava brzobrodske veze sa pučinskim otocima. Općina Preko kao tranzitna općina - trajektni i autobusni promet te brzobrodske pruge.

- Porast svih uslužnih djelatnosti.

Utvrđivanje gospodarske strukture po prostorno-razvojnim cjelinama

- Brži razvoj turizma, trgovine i uslužnih djelatnosti u svim prostorno-razvojnim cjelinama Općine.
- Općinu Preko, odnosno otok Ugljan približiti zadarskoj urbanoj regiji, da budu sastavni dio iste, i to u turizmu, poljodjelstvu i malim sitnim obiteljskim pogonima.
- Turističku ponudu proširiti izletništvom na četiri nacionalna parka - Paklenicu, Kornate, Krku i Plitvice; na parkovi prirode Telašćica i Vransko jezero; na pješaćenje i slobodno penjanje Željina te izlete na pučinske otoke.
- U mjestima (zaseocima) unutar otoka, kao što su Korčulanići, Turkija, Šegići, Fortaščina i dr. (k.o. Ugljan i Lukoran) pokušati razvijati seoski turizam.
- Razvijanje turizma, odnosno poljodjelstva, podrazumijeva ulaganje u vodoopskbu, odvodnju te drugu infrastrukturu.

Ako je, geografski gledano, zadarska regija centar Jadrana, za pretpostaviti je da je Općina Preko centralna otočka općina na Jadranu. Potrebno je maksimalno valorizirati geografski položaj Općine obzirom na vezu na državnu cestu duž obale (Jadranska magistrala), te poprečnu državnu cestu Zadar-Zagreb-Srednja Europa.

2.1.3. Prometna i komunalna infrastruktura

- Promet

Planirana prometna mreža unutar zone obuhvata Plana temelji se na rješenju kojim je sagledan širi prostor, kako bi se postojeća prometna mreža, ograničenim zahvatima, učinila funkcionalnijom i uskladila s propisanim tehničkim uvjetima.

U izradi prijedloga prometne mreže u obuhvatu UPU-a, težilo se zadovoljenju slijedećih ciljeva:

- da se sagleda šira prometna mreža, te da se zahvati na prometnoj mreži u obuhvatu plana uklope u šire promišljanje prometne mreže,
- da buduća prometna mreža zone zadovolji potrebe internog prometa u skladu s planiranim sadržajima,
- da se osigura kvalitetan kolni priključak svim sadržajima i korisnicima zone,
- da se promet sagleda na način da se rasterete postojeće neuvjetne prometnice,
- da se u čim većoj mjeri poštuje zatečeno stanje izgrađenosti prometne mreže,
- da se mreža funkcionalno rješi na način da se prethodno izneseni ciljevi ostvare s minimalnim investicijskim zahvatima na prometnoj infrastrukturi.

Budući da u cijelom naselju dominira neplanska izgradnja, što se posebno odrazilo na prometnice unutar naselja, gdje su prometnice kolno-pješačke, bez nogostupa, nepravilnih regulacijskih pravaca i promjenjivih širina, važan cilj prostornog uređenja naselja je proširenje i reguliranje postojeće prometne mreže i njeno dovođenje u sklad s odredbama važećih zakona. Svi infrastrukturni zahvati na području UPU-a moraju se obavljati tako da se prethodnim istraživanjima osigura ispravnost zahvata i onemogućiti narušavanje kakvoće tala bilo kakvim oštećenjima ili onečišćenjima.

Ako se izdaje lokacijska dozvola za građenje objekata i instalacija na državnoj cesti (D110) ili unutar zaštitnog pojasa državne ceste, prethodno se moraju zatražiti uvjeti Hrvatskih cesta d.o.o.

U slučaju da se otkrije da preko planirane građevne parcele prolaze neki, do sada nepoznati, podzemni infrastrukturni vodovi, potrebno ih je premjestiti uz obvezatno geodetsko snimanje tako preložene trase i njeno ucrtavanje u katastarske karte.

Priključci građevinskih čestica na javne prometne površine predviđeni su kao kolno-pješački i pješački pristupi.

Radi sadašnje neplanske izgradnje i radi čestog poklapanja građevinskog i regulacijskog pravca, rekonstrukcija postojećih ulica neće se moći izvršiti bez nekih rušenja ogradnih zidova, garaža i pomoćnih objekata. Radi toga predviđa se zadržavanje postojećeg stanja izvedenih ulica i pristupnih puteva i njihovo postupno/etapno popravljavanje i dovođenje u sklad s važećim propisima o prometu.

Ovim UPU-om određene su javne prometnice, kolne, kolno-pješačke i pješačke površine kojima se osigurava pristup stambenim zgradama, te javnim i društvenim sadržajima. Unutar prostornih jedinica, u načelu, osigurat će se pristup pojedinim građevinskim parcelama, dogovorom vlasnika, u postupku ishođenja građevinskih dozvola.

Uz glavne gradske prometnice, koje tangiraju ili presjecaju površine obuhvaćene UPU-om, predviđene su zelene barijere u obliku drvoreda, da se smanji nepovoljni uticaj prometa motornih vozila na okoliš.

Gradnja, rekonstrukcija i opremanje cestovne i ulične mreže

Prometne površine na području obuhvata Plana prikazane su u kartografskom prikazu broj 2.1. Prometna mreža, koji je izrađen u mjerilu 1:2000 na topografsko-katastarskom planu.

Izgradnja i uređenje planiranih i postojećih ulica provest će se u skladu s pravilima sigurnosti u prometu, pravilima tehničke struke te obvezatno na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije.

Ovim Planom određeni su koridori za sve prometnice, (kolne, kolno-pješačke i pješačke), u sklopu kojih su i pripadajuće pješačke površine, zaštitna zelenila, parkirališne površine i sl. Koridori će služiti kao načelni prijedlog trase kod izrade idejnih rješenja za ishođenje lokacijske dozvole za pojedine dionice, uz obvezatno uvažavanje i postojećeg stanja na terenu.

Sve regulacijske pravce (kontaktne zone prometnice i vlasničke parcele), rješavati ogradnim ili potpornim zidom, te usjekom ili nasipom, uzimajući u obzir i želje vlasnika parcele, ako su u skladu s planom.

Moguća je fazna izgradnja prometnica, prema kojima će se i ishoditi lokacijske dozvole.

Situacijsko rješenje

U daljnjem tekstu navedeni su osnovni podaci za prometnu mrežu, s napomenom da je ovaj tekst u uskoj vezi sa priloženim situacijskim prikazom. Planirane visinske kote su rezultat rada na geodetskoj podlozi mjerila 1:2000. Stoga, ako se prilikom izrade daljnje tehničke dokumentacije (na detaljnijoj podlozi) iznađe optimalnije rješenje moguće ih je mijenjati, što se neće smatrati izmjenom Plana.

- Elektroenergetika

Općenito, elektroenergetsku osnovu za određivanje kapaciteta i izbor optimalnog elektroenergetskog sustava promatranog područja, predstavlja prognoza perspektivnog vršnog opterećenja, koja se dobije iz podataka o planiranim urbanističkim kapacitetima i normativima jediničnog opterećenja za pojedine sadržaje, odnosno kategorije potrošača. Nadalje, planirana električna mreža je definirana brojem potrebnih trafostanica i njihovim prostornim razmještanjem, ali i konfiguracijom i zahtjevima samog terena.

Time smo definirali temeljne odrednice budućeg razvitka sustava elektroopskrbe na području UPU-a područja Preko, a to su:

- Koncept razvitka prostora.
- Globalni trendovi budućeg razvitka potrošnje električne energije.

- Teritorijalna raspodjela planiranog konzuma električne energije.
- Nove konceptualne postavke i tehničko-tehnološke inovacije razvitka i izgradnje područnih električnih mreža 10(20) kV.

- Telekomunikacije

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture na području obuhvata UPU-a zone Preko, temelji se na Prostornom planu uređenja Općine Preko.

Najbliži udaljeni pretplatnički stupanj nove zone je u Općini Preko.

Povezivanje planirane zone na postojeću DTK treba izvršiti u najbližem kabelskom zdencu postojećeg UPS-a.

- Vodoopskrba i odvodnja

Vodovod

Predviđa se da se vodoopskrbna mreža dogradi sa postavljanjem novih trasa kroz novo predviđene prometnice. Rekonstrukcija vodovodne mreže sa većim profilima vodovoda na dijelovima koji zahtijevaju veću potošnju vode.

Vodovodna mreža je dimenzionirana kao zajednička za sanitarne i protupožarne potrebe.

Područje obuhvaćeno UPU-om je mješovite namjene i predviđa se protupožarna vanjska mreža sa nadzemnim hidrantima postavljenim na 100m jedan od drugog. Obzirom na karakter zone, a i po predviđanom broju žitelja, predviđa se jedan požar sa trajanjem 2 sata. Za ovu zonu predviđena je pretežno granasta vodovodna mreža, sa pojedinim dijelovima gdje je prstenasta.

Obzirom da u sadašnjoj vodovodnoj mreži tlakovi zadovoljavaju, što znači i da dograđena vodovodna mreža imaće zadovoljavajuće tlakove.

Promjer vodovoda za sanitarne i požarne potrebe određen je prema potrebama istih, a proračunat za svaku dionicu napose.

Trasa vodoopskrbe ovog područja obuhvaćenog UPU-om je u novopredviđenoj cesti na 1m od nogostupa. Vodovod je potrebno ukopati na 1,2m računajući od tjemena cijevi do nivelete prometnice. Vodovodna mreža koji je ujedno za sanitarne i požarne potrebe, predviđena je od polietilena visoke gustoće, kao i što je veći dio vodoopskrbe postojeće izgrađen. Za profile manje od Ø80mm predviđaju se od čelično pocinčanih cijevi adekvatno izolirane.

Ogranci za sanitarnu vodu, priključaka za pojedine objekte predviđa se od čelično pocinčanih cijevi adekvatno izoliranih.

Kanalizacija

Kanalizacija se predviđa razdjelna za područje obuhvaćeno UPU-om. Postojeća fekalna kanalizacija je djelomično izgrađena. Predviđa se izgradnja cjelovitog kanalizacijskog sustava i to razdjelne kanalizacije. Fekalna kanalizacija za dijelove koji nisu obuhvaćeni kanalizacijskom mrežom predviđaju se ovim planom. Predviđana kanalizacijska mreža dijelova koji nisu obuhvaćeni postojećim stanjem dogradila bi se i vodila put priobalnog pojasa. U priobalnom pojasu bi se postavila crpna stanica koja bi cjelokupnu fekalnu kanalizaciju prepupala i dovela do lokaliteta gdje bi se izgradio uređaj za pročišćavanje otpadne vode. Sam položaj uređaja za pročišćavanje otpadne vode odredio bi se nakon temeljnih ispitivanja, kao i usaglašavao sa prostornim planom naselja Preko na Ugljanu. Do izgradnje cjelovite kanalizacijske mreže ostavilo bi se sadašnji ispušt u more.

Oborinsku vodu od cesta treba preko sistema slivnika i kanalizacijske mreže dovesti do određenog mjesta, a u dogovoru sa Nadležnom službom i pročistiti preko adekvatnog separatora, a nakon pročišćavanja ispustiti u more.

Oborinsku vodu čistu upustiti u teren u okviru parcela, a od manipulativnih ploha u sklopu parcela riješiti preko adekvatnog separatora i upustiti u teren.

2.1.4. Očuvanje prostornih posebnosti naselja odnosno dijela naselja

Kako je cilj izrade svakog plana stvaranje preduvjeta za što bržim i ravnomjernijim razvojem područja za koje se izrađuje, a to u pravilu znači veću koncentraciju ljudi, raznih sadržaja i aktivnosti, za očekivati je da dođe do ugrožavanja prirodne sredine, emisije štetnih tvari u okoliš, onečišćenja voda, prenamjene šumskog i poljoprivrednog zemljišta, uništavanja graditeljskog naslijeđa i sl.

Iz toga razloga radi očuvanja ekološke stabilnosti prostora i unapređenja čovjekova okoliša treba prvenstveno zaštititi i racionalno koristiti prostor kako bi mu se osigurao održiv razvitak. To u prvom redu znači očuvanje i racionalno korištenje prirodnih resursa jer se upravo na njihovom potencijalu u pravilu temelji razvoj promatranog kao i šireg gravitirajućeg prostora. Zbog toga korištenje prirodnih resursa treba provoditi krajnje pažljivo, ravnomjerno i uravnoteženo. Razvojne djelatnosti stoga treba planirati na način da prednost imaju one koje unapređuju i štite okoliš, a ujedno su prilagođene kako prirodnim tako i ljudskim mogućnostima prostora.

Prostor Općine treba koristiti u skladu sa prostornim planom uređenja Općine Preko. U tu svrhu važno je donošenje četverogodišnjeg izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, što nalaže i zakon. Isto tako, da ne bi došlo do krive interpretacije zona građevinskih područja, važno je donošenje urbanističkih i detaljnih planova uređenja za pojedina naselja, odnosno pojedina građevinska područja, kao i za turističke zone, gospodarske zone, groblja, i nautičke luke. Također je potrebno donošenje specijaliziranih studija o razvoju poljoprivrede, navodnjavanju, i ekoloških studija u slučajevima kad za to postoji realna potreba i kad to zahtijeva zakon.

Zbog napuštanja starijih dijelova naselja (centar Preka, Rivanj, Sestrunj ...), raseljavanja i odumiranja stanovništva u tim dijelovima, nastaju "mrtve" zone u njima, sa zapuštenim kućama i bez stanovnika. Te dijelove naselja, pa i sama čitava naselja (npr. Rivanj, stari dio Sestrunja na vrhu otoka) treba sanirati i revitalizirati, obnoviti kao turističke resurse i sl.

2.2. Ciljevi prostornog uređenja naselja odnosno dijela naselja

2.2.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, obilježja izgrađene strukture, vrijednost i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Prema popisu stanovništva 2001. godine, Općina Preko ima 3871 stanovnika, od čega se većina nalazi na ugljanskom dijelu općine (3801 stanovnik), dok je na vanjskim otocima Rivnju i Sestrunju 2001. bilo samo 70 stanovnika. Općina ima 55.0 km² sa gustoćom naseljenosti 70 stanovnika na 1 km², što je više od prosječne gustoće naseljenosti Zadarske županije (44 st./km²) i većine ostalih otočnih općina županije i dijela otoka koji pripadaju Gradu Zadru, no prema prije spomenutom, gustoća stanovnika na vanjskim otocima Rivnju i Sestrunju se kreće od 3 do 6 stanovnika na 1 km², dok se u dijelu Općine bliže Zadru gustoća kreće od 50 (Lukoran) do čak 233 (naselje Preko) stanovnika na 1 km². Primarni je cilj zaustaviti pad (raseljavanje) i odumiranje stanovništva u svima naseljima Općine, a rast se očekuje ulaganjem i razvijanjem turizma i gospodarstva, osiguravanjem dobrih prometnih veza naselja i otoka međusobno te sa županijskim središtem, osiguravanjem boljih životnih uvjeta stanovništva ulaganjem i u zdravstvo, školstvo, sportske sadržaje i dr.

Općina Preko ima osam statističkih naselja i to: Preko, Poljana, Sutomišćica, Lukoran i Ugljan na otoku Ugljanu, Ošljak na otoku Ošljaku, Rivanj na otoku Rivnju te Sestrunj na otoku Sestrunju.

U naseljima Preko, Sutomišćica i Lukoran više od 50% postojećih stambenih kuća se koristi za stalno stanovanje.

Naselje Preko je centralno naselje Općine, prema popisu iz 2001. godine ima 1351 stanovnika (ujedno cijela k.o. Preko), površina k.o. iznosi 5.8 km², te gustoća stanovništva iznosi 233 stanovnika na 1 km². Naselje je kompaktno, smješteno na sjeveroistočnoj obali prema Zadru.

Rastu naselja Preko pogodovala je blizina županijskog središta - Zadra te dobre veze s istim, budući da je u samom naselju smještena trajektna luka za cijeli otok Ugljan i Pašman, što je omogućilo dnevne migracije prema istom i zadržavanju stanovništva u naselju.

Izgrađeni dio građevinskog područja naselja iznosi 56,40 ha, a neizgrađeni dio 47,20 ha

Budući da se, zbog nemogućnosti širenja u drugim pravcima, naselje već počelo širiti preko državne otočke ceste, predviđeno je izmještanje iste iza brda Vrh i Križina, a građevinsko područje naselja formira se i iznad postojeće ceste, u većem dijelu uz novu otočku osnovnu školu na blažim padinama brda. Ukupno građevinsko područje smanjeno je na 70% veličine bivšeg GP-a.

Ukupno građevinsko područje naselja Preko iznosi 103,60 ha, postotak izgrađenosti iznosi 54,4%.

2.2.2. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Obveza ovog Plana je prostorno disperzirati i grupirati sve relevantne i važne sadržaje: javne građevine (školu, građevine infrastrukture (komunalne), poslovne građevine (trgovine, servisi, obrti i sl.) i građevine za sport i rekreaciju (igrališta isl.) te ih efikasno povezati. Time se stvaraju svi preduvjeti za neophodnu valorizaciju ovoga područja.

Radi unapređenja stanja komunalne infrastrukture poradilo se na razvoju svih vidova infrastrukture od elektrike do odvodnje, kod čega se vodilo računa da se odvodnja rješava zatvorenim i vodonepropusnim kanalizacijskim sustavom, a oborinske vode sa prometnica također odvesti nepropusnim kanalizacijskim sustavom. Zona će kroz svoj razvoj dobiti mrežu za elektroopskrbu, telefoniju te, tako i za vodu i odvodnju.

Smjernice za komunalnu infrastrukturu su:

- a) poboljšati i obogatiti strukturu naselja / komunalno i infrastrukturno opremanje/
- b) stambena naselja sa "jednodnevnim potrebama stanovništva" upotpuniti i sadržajno oplemeniti (vrtići, trgovine, servisi, dječja igrališta, usluge, zdravstvo i sl.
- c) prometne i infrastrukturne koridore sačuvati a postojeće prometnice tehnički unaprijediti.
- d) kultivirati i sačuvati prirodno zelenilo i značajne pejzaže (prezide, mocire i sl.)

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Program gradnje i uređenja prostora

Urbanističkim planom uređenja naselja Preko sjeverozapad obuhvaćeno je područje od 18,35 ha. To je većinom izgrađeno područje namijenjeno za gradnju objekata mješovite namjene – pretežito stambene.

Ovim planom predviđeno je povezivanje naselja na postojeću državnu cestu (D 110).

Osnovna namjena površina područja naselja Preko sjeverozapad je mješovita – pretežito stambena.

Kako je prikazano u grafičkom dijelu elaborata Urbanističkog plana, kartografski prikaz broj 1 *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:2000, određene su slijedeće namjene:

MJEŠOVITA NAMJENA

M1 Pretežito stambena

DRUŠTVENA NAMJENA

D2 Vatrogasni dom

ZELENE POVRŠINE

Z Zaštitne zelene površine

PROMETNE POVRŠINE

Kolne površine

Pješačke površine

3.2. Osnovna namjena prostora

Osnovna namjena definirana je kroz kartografske prikaze, a vidljivo je da je osnovna namjena mješovita, pretežito stambena (M1). Planom je utvrđeno stanovanje kao osnovna namjena prostora unutar granica građevinskog područja naselja.

Pored stanovanja unutar GP naselja mogu se graditi i objekti slijedeće namjene:

- javni objekti (škola, dječiji vrtić, vjerski, zdravstveni, upravni, socijalni i objekti kulture i sl.),
- javne zelene i prometne površine,
- poslovni i gospodarski objekti koji ne ugrožavaju ekološku stabilnost naselja (trgovine i tržnice, servisi, zanatske radionice i dr.),
- turističko-ugostiteljski objekti: hoteli, restorani i drugi turističko-ugostiteljski objekti, sa smještajnim kapacitetom do 80 kreveta,
- sportsko-rekreacijski objekti i sadržaji,
- infrastrukturni koridori.

Pored osnovne namjene nalazi se i sadržaj društvenih djelatnosti (D – vatrogasna postaja).

Područje naselja planirano je prostorno planskom dokumentacijom višeg reda PPUO Preko.

3.3. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu, način korištenja i uređenja površina

Veličina predmetnog obuhvata iznosi cca 18,35 ha, a od toga mješovita namjena (M1) zauzima površinu od 15,99 ha, što iznosi 87,14% cijele zone. Ostatak površine su javne prometne

površine, kolno-pješačke površine, površina javne i društvene namjene – vatrogasna postaja (D2), te zaštitne zelene površine (Z).

Struktura namjene površina.

namjena površina	površina/ha	postotak/%
mješovita namjena (M1)	15,99	87,14
društvena namjena (D2)	0,04	0,22
javno prometna	2,03	11,06
kolno-pješačka	0,21	1,14
trafostanice (TS)	0,02	0,11
zaštitne zelene površine (Z)	0,06	0,33
ukupno	18,35	100,00

3.4. Prometna i ulična mreža

Ulična mreža na prostoru naselja, tj. u okviru obuhvata plana, u najvećem dijelu izvedena je spontano, bez potrebne dokumentacije i ne zadovoljava ni standarde postojećih propisa, ni uvjete tehničkih normativa.

- Prometni priključak zone na širu prometnu mrežu

Planirana prometna mreža unutar zone obuhvata Plana temelji se na rješenju kojim je sagledan širi prostor, kako bi se ostvarila funkcionalna prometna mreža primjerena potrebama postojećih i planiranih sadržaja.

U izradi prijedloga prometne mreže u obuhvatu UPU-a, težilo se zadovoljenju slijedećih ciljeva:

- da se sagleda šira prometna mreža, te da se zahvati na prometnoj mreži u obuhvatu plana uklope u planirane zahvate na širem području,
- da se osigura mogućnost kolnog priključka sadržajima i korisnicima zone,
- da se promet sagleda na način da se koliko je to moguće rastereti postojeća državna (buduća županijska) cesta.

Zona obuhvata planirana je kao prometna cjelina sa okosnicom koju čini državna cesta D110.

Prostornim planom uređenja općine Preko predviđeno je izmještanje trase državne ceste izvan izgrađenog dijela naselja, a sadašnja dionica državne ceste dobiva status županijske ceste. Kako je razvojem naselja Preko ova prometnica postala mjesna ulica predviđena je njena rekonstrukcija – opremanje pješačkim nogostupima i potrebnom infrastrukturom (javnom rasvjetom i sl.)

Dionica D110 u obuhvatu Plana funkcionira kao sabirna prometnica, a postojeći okomiti priključci (njih šest) se zadržavaju i uređuju. Ostatak prometne mreže čine opskrbe i kolnopješačke prometnice.

- Promet u mirovanju

Planom uređenja, površine za zadovoljenje prometa u mirovanju riješit će se unutar planiranih građevnih parcela individualnih objekata.

Na kategoriziranoj prometnici (D110) ne dozvoljava se izvedba uličnih parkirališta.

Broj parkirališnih mjesta za planirane građevine treba osigurati unutar građevinske čestice prema dolje navedenim normativima.

namjena	najmanji mogući broj PM
stanovanje	1 PM / stan
građevine za smještaj i boravak gostiju iz skupine hoteli objekti s apartmanima ili sobama za iznajmljivanje	1 PM / soba ili apartman
ugostiteljski objekti	1 PM / 4-10 sjedala
trgovine i tržnice	4 PM / 100 m ² građ. brutto izgrađene površine
USLUŽNO-PROIZVODNE DJELATNOSTI: zanatske, obrtničke, uslužne i sl. djelatnosti u sklopu građevine za stanovanje ili građevine druge osnovne namjene	2 PM po djelatnosti
javna i društvena i kulturna namjena	1 PM / 2 zaposlena
ambulante	2 PM / 1 ambulanta
ostali prateći sadržaji stanovanja i ostali poslovni objekti	1 PM / 3 zaposlenika

3.5. Komunalna infrastruktura mreža

- Elektroenergetika

Općenito, elektroenergetsku osnovu za određivanje kapaciteta i izbor optimalnog elektroenergetskog sustava promatranog područja, predstavlja prognoza perspektivnog vršnog opterećenja, koja se dobije iz podataka o planiranim urbanističkim kapacitetima i normativima jediničnog opterećenja za pojedine sadržaje, odnosno kategorije potrošača. Nadalje, planirana električna mreža je definirana brojem potrebnih trafostanica i njihovim prostornim razmještajem, ali i konfiguracijom i zahtjevima samog terena.

Time smo definirali temeljne odrednice budućeg razvitka sustava elektroopskrbe na području UPU-a područja Preko, a to su:

- Koncept razvitka prostora.

- Globalni trendovi budućeg razvitka potrošnje električne energije.
- Teritorijalna raspodjela planiranog konzuma električne energije.
- Nove konceptualne postavke i tehničko-tehnološke inovacije razvitka i izgradnje područnih električnih mreža 10(20) kV.

Kao podloga za proračun perspektivnog vršnog opterećenja planiranih objekata na području ovog plana koriste se podaci o planiranim urbanističkim kapacitetima Urbanističkog plana uređenja područja Preko.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, te primjenom elektroenergetskih normativa i dijagrama opterećenja na iste došlo se do procjene vršnog opterećenja pojedinih zona i zone u cijelini, što je podloga za planiranje izgradnje elektroenergetskih objekata.

U tablici 1. dati su iznosi procjena netto površina pojedinih zona na području UPU-a i vršne snage pojedine zone. Vodilo se računa o mješovitoj namjeni zone, međusobnim faktorima istovremenosti uz potrebnu rezervu.

	P[m2]	kis	Pizg[m2]	jed.opt.[W/m2]	Pv[kW]
1	5847	0,7	4093	50	205
2	12924	0,7	9047	50	452
3	13446	0,7	9412	50	471
4	9631	0,7	6742	50	337
5	9484	0,7	6639	50	332
6	8476	0,7	5933	50	297
7	8411	0,7	5888	50	294
8	11435	0,7	8005	50	400
9	5961	0,7	4173	50	209
10	15160	0,7	10612	50	531
11	5478	0,7	3835	50	192
12	8440	0,7	5908	50	295
13	15751	0,7	11026	50	551
14	2639	0,7	1847	50	92
15	10961	0,7	7673	50	384
16	13369	0,7	9358	50	468
17	3689	0,7	2582	50	129
UKUPNO	161102		112771		5639

Faktor istovremenosti između zona je $f_i=0,55$ te je vršna snaga zone:

$$P_v=5639 \times 0,55=3101 \text{ kW}$$

Za područje UPU-a odnosno područje Preko potreban broj trafostanica odredit ćemo iz izraza:

$$n = \frac{P_{vu}}{P_i \cdot f_r \cdot \cos \varphi}$$

n- broj trafostanica

Pvu- ukupno vršno opterećenje zone

Pi- instalirana snaga trafostanice

f_r- faktor rezerve

$\cos\phi$ - faktor snage

Za instaliranu snagu trafostanice uzimamo (630)1000 kVA, što je tipska snaga za gradski tip trafostanice kakve će se koristiti na ovom području. Potreban broj trafostanica iznosi:

$$n = \frac{3101}{1000 \cdot 0.85 \cdot 0.95} = 3,84$$

odnosno za ovu zonu treba predvidjeti 3 nove trafostanice, budući da se u prostoru zone već nalazi jedna trafostanica i to TS 10(20)/0,4kV „Preko 3“, instalirane snage 630kVA. Sve tri novopredviđene trafostanice trebale bi imati transformator instalirane snage 1000 kVA, a shodno tome građevinski gabarita za prihvat transformatora 1000kVA. Po potrebi izvesti zamjenu postojećeg transformatora u TS „Preko 3“ sa transformatorom snage 1000kVA.

Zonu presijeca DV 10 kV „Otoci 1“. U tijeku je projektiranje i polaganje kabelske veze TS „Preko 3“ – TS „Poljana 1“ koja će, kada bude u funkciji, omogućiti ukidanje zračne veze TS „Preko 3“ – TS „Poljana 1“ kroz zonu. Na granicama zona treba ugraditi betonske (ili rešetkaste) stupove na kojima završiti zračnu mrežu, te izvršiti kabliranje kroz zonu kako je predviđeno. Koristiti tipski jednožilni kabel 20 kV iz umreženog polietilena kao tip XHE 49-A 3x(1x185) mm² položen u kabelski vod, trojku. Kabel završiti KB glavama, odnosno interpolaciju u postojeću kabelsku SN mrežu izvesti kabelskim spojnica. Kabelska veza je planirana kao kabelska petlja čime se postiže puna sigurnost u napajanju planiranog konzuma.

Broj trafostanica određen je osim vršnom snagom, kako je prije izračunato i prostornim rasporedom konzuma. To je rezultiralo time da će se na području UPU-a graditi 3 nove trafostanice gradskog tipa, sve instalirane snage 1000 kVA, s 3(4) polja visokog napona

3(4)VP+TP i 12 niskonaponskih polja, opremljene prema tipizaciji HEP-a.

Sve planirane trafostanice su gradskog tipa. U okviru pojedinih trafo područja lokacije trafostanica su određene približno, pa ostaje da se precizne lokacije odrede prilikom izrade projekata za lokacijsku dozvolu. Minimalna veličina parcele za lociranje tipske gradske TS je 42m².

Mreža NN

Napajanje električnom energijom planiranih objekata na području UPU-a će se izvesti iz planiranih trafostanice 10(20)/0,4 kV tipskim kabelima XP00-A 4x150 mm², XP00-A 4x95 mm², odnosno XP00-A 4x35 mm².

Interpolacija jedne nove tipske TS predviđeno je spajanjem na postojeću kabelsku vezu TS 10/0,4kV „Preko 1“ – TS 10/0,4kV „Preko 4“, dok se druge dvije trafostanice planiraju interpolirati u SN kabelsku petlju spajanjem na kabelsku vezu u izgradnji TS 10/0,4kV „Preko 3“ – TS 10/0,4kV „Poljane 1“.

Mrežu niskog napona izvesti na način da se napojni kabeli iz trafostanice spajaju direktno na glavni razdjelnik objekta u zajedničkim prostorima ili na kabelske razvodne ormare (KRO) iz kojih će se napajati kabelski priključni ormari (KPO) pojedinih objekata.

Kućni priključni ormari se ugrađuju u javnom prostoru ogradnog zida oko objekta i sličnim javnim prostorima.

Svi izvodi su trebaju kontrolirati na slijedeće parametre:

- vršno opterećenje pojedinog izvoda
- pad napona na krajevima izvoda ($\Delta u\%$)
- minimalne struje jednopolnog kratkog spoja (I_{k1})
- struje trolnog kratkog spoja (I_{k3})

Prijenosnu moć kabela XP00-A 4x150 mm² određujemo iz izraza:

$$I = C_t C_m C_p C_i I_n \quad (A)$$

gdje su:

C_t...korekcionni faktor utjecaja temperature okoline

C_m...korekcionni faktor utjecaja specifičnog toplinskog otpora okoline

C_p...korekcionni faktor međusobnog utjecaja kabela paralelno položenih u rovu, cijevi i sl.

C_i...korekcionni faktor utjecaja trajanja opterećenja

I_n...nazivna strujna opteretivost kabela prema katalogu proizvođača

Dozvoljeni pad napona

Ukupni pad napona od trafostanice do krajnjeg potrošača mora biti manji od 10%, a do kraja izvoda ne smije biti veći od 7,5% u prigradskoj i seoskoj mreži (prema hrvatskoj normi HRN.IEC 38).

Zaštita od previsokog napona dodira

Zaštita od previsokog napona dodira za planirane potrošače na području UPU-a je predviđena sustavom TN zaštite.

Izbor ove vrste zaštite je izvršen jer je u uvjetima kabela mreže visokog i niskog napona sustav TN zaštite optimalan, što proizlazi iz mogućnosti zadovoljenja svih tehničkih propisa i normi koji se odnose na mrežu, instalacije i uzemljenje, uz minimalne troškove.

Osnovni uvjet TN sustava zaštite je da minimalna struja jednopolnog kratkog spoja bude veća ili jednaka struji isključenja osigurača niskonaponskih izvoda u trafostanici. Taj uvjet je zadovoljen u planiranoj mreži kao što je to kazano u prethodnom poglavlju.

Uzemljenje trafostanice se u kabelskoj mreži obavezno izvodi kao združeno. Ukupni otpor združenog uzemljenja planiranih trafostanica treba zadovoljiti uvjet

$$R_{zd} \leq \frac{U_d}{r \times I_k}$$

Struja jednopolnog kratkog spoja je 60A.

Osim zadovoljenja gornjeg uvjeta (što je obavezno provjeriti prije puštanja u pogon nove trafostanice) u instalacijama potrošača treba uvjetovati:

- posebni zaštitni i nul vodič (TN-S sustav zaštite)
- ugradnju strujne zaštitne sklopke (FI-sklopka)
- mjere izjednačavanja potencijala

Također treba izvesti temeljni uzemljivač s kojim se povezuje nul vodič n.n. mreže.

Mreža JR

Mreža javne rasvjete će se izvesti kabelima tipa PP00-A 4x25 mm² iz ormara javne rasvjete spojenog na vodno polje javne rasvjete planirane trafostanice, odnosno predviđeni ormar javne rasvjete (KRO-JR) predviđen za montažu odmah uz nove trafostanice. Opremljen je brojiлом el.

energije, uređajem za upravljanje vanjskom rasvjetom i napajanjem nekoliko izvoda javne rasvjete.

S obzirom na veličinu i karakter prometnica odabrati rasvjetne stupove visine 6m do 8m u razmaku od 30m u sporednim prometnicama, a visine 8m-10m u glavnim prometnicama. Stupove i rasvjetna tijela tipizirati. Predvidjeti zakriljena rasvjetna tijela sa izvorima visokotlačni natrij snage 150 ili 250 W, ovisno o visini stupa i mjestu montaže.

Rasvjetne stupove udaljiti maksimalno od ruba prometnice, a najbolje u granicu nogostupa.

- Telekomunikacije

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture na području obuhvata UPU-a zone Preko, temelji se na Prostornom planu uređenja.

Najbliži udaljeni pretplatnički stupanj nove zone je u općini Kali.

Povezivanje planirane zone na postojeću DTK treba izvršiti u najbližem kabelskom zdencu postojećeg UPS-a.

Kao podloga za proračun potrebnih telekomunikacijskih priključaka ovog plana koriste se podaci o planiranim urbanističkim kapacitetima Urbanističkog plana uređenja zone Preko.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, veličinom zone i očekivanim sadržajima došlo se do potrebnih telekomunikacijskih potreba..

U tablici su dane površine dijelova zone na području UPU-a i broj telekomunikacijskih priključaka.

	P[m2]	kis	Pizg[m2]	tel.prik
1	5847	0,7	4093	50
2	12924	0,7	9047	120
3	13446	0,7	9412	130
4	9631	0,7	6742	90
5	9484	0,7	6639	90
6	8476	0,7	5933	80
7	8411	0,7	5888	80
8	11435	0,7	8005	110
9	5961	0,7	4173	60
10	15160	0,7	10612	140
11	5478	0,7	3835	40
12	8440	0,7	5908	60
13	15751	0,7	11026	140
14	2639	0,7	1847	30
15	10961	0,7	7673	100
16	13369	0,7	9358	130
17	3689	0,7	2582	30
UKUPNO	161102		112771	1480

Navedeni brojevi tlk priključaka su orijentacioni.

Zato je planirana DTK koja omogućava polaganje kabela potrebnih kapaciteta, bilo s bakrenim vodičima ili svjetlovoda, te za ostale potrebe zone (TV, semafori, informatika i sl.).

Zbog ovolikog broja telekomunikacijskih priključaka planiran je u centru zone prostor za udaljeni pretplatnički stupanj UPS u zatvorenoj prostoriji površine 20 m2.

Svi mogući glavni pravci su planirani sa 2 x PVC Φ 110 mm i 2 x PEHD Φ 50 mm.

Na čvornim mjestima su predviđeni kabelski zdenci.

Uvod za objekte je planiran sa 2 x PEHD Φ 50 mm.

Planirani zdenci su predviđeni u nogostupu na suprotnoj strani od elektroenergetskih vodova, naročito onih za napon 10(20) kV. Ako se taj uvjet ne može postići treba primjeniti minimalno dozvoljene udaljenosti pri paralelnom polaganju.

Planirani zdenci trebaju biti odgovarajućih dimenzija tipa MZ-D (0,1,2,3) koji će se definirati glavnim projektom, a nosivost poklopaca mora biti 400 kN.

Telefonske instalacije u objektima treba grupirati kroz usponske kolone stubišta na izvodni ormarić objekta. Na isti način izvesti izgradnju TV instalacije objekta, odgovarajućim koaksijalnim kabelima.

Iz kućnog uvodnog ormarića TKO za spoj sa vanjskim cijevima promjera 50 mm, ugraditi cijevi promjera Φ 40 mm.

Cjelokupna kabelska TK mreža će se polagati u PVC i PEHD kanalizacijske cijevi.

-Vodovod

Predviđa se dogradnja postojeće vodoopskrbne mreže. Predviđa se rekonstrukcija vodovodne mreže gdje su izgrađeni manji profili na veće profile poradi novih zahtjeva u vodoopskrbi, a sukladno novim potrebama za vodom. Vodoopskrbna mreža je zajednička za sanitarne i protupožarne potrebe. Predviđaju se nove vodovodne trase određenog (proračunatog) promjera, a koje zadovoljavaju potrebe za sanitarnom i požarnom vodom.

Vodoopskrba ovog područja je, kako postojeća tako i planirana pretežno granasta. Opskrba vodom za sadašnje potrebe je nedovoljna. Priklučenje novih potrošača na vodoopskrbni sustav, budućih građevina može se omogućiti tek kada se osigura adekvatna vodoopskrba.

Za kategoriju naselja do 5000 žitelja predviđa se jedan požar u trajanju od 2 sata.

Opskrba vodom naselja Preko je sa dovodne vodovodne mreže iz Zadra do izgradnje sopstvene vodospreme. Tlakovi u postojećoj vodovodnoj mreži su zadovoljavajući, tako da zadovoljavaju potrebne tlakove za protupožarne potrebe, kao i sanitarne vode.

Na trasi novo predviđenog vodovoda predviđeni su vanjski nadzemni protupožarni hidranti. Nadzemni protupožarni hidranti predviđeni su na međusobnom udaljenju 100m, a promjera Φ 80mm. Uz svaki nadzemni hidrant predviđena je zaporna armatura sa ugradbenom garniturom, a postavljena u kućištu sa poklopcem.

Cjevni materijal predviđa se od polietilena visoke gustoće, kao i što je većim dijelom izgrađena postojeća mreža. Za profile manje od Φ 80 predviđaju se čelično pocinčane cijevi međusobno spojene na navoj ili pak polietilenske cijevi visoke gustoće.

-Kanalizacija

Predviđena je razdjelna kanalizacija na ovom području obuhvaćeno UPU-om. Fekalna kanalizacija (otpadne vode) djelomično je izgrađena sa dovodnjem do priobalnog pojasa i ispustom u more.

Predviđa se fekalna (otpadne vode) kanalizacija da se izgradi u cijelosti. Trase kanalizacije fekalne predviđaju se u postojećim i novo planiranim prometnicama. Trase fekalne kanalizacije vodile bi se u priobalni pojas do mjesta gdje bi bila postavljena crpna stanica za prepumpavanje kanalizacije do lokacije gdje bi se postavio uređaj za tretman otpadnih voda. Samo mjesto za tretman otpadnih voda nije u sklopu ovog plana, a treba ga odrediti sukladno Prostornom planu.

Do izgradnje sistema kanalizacijske mreže, crpne stanice, kao i uređaja za tretman otpadnih voda predviđa se da se kao privremeno rješenje da se otpadne vode ispuštaju u more postojećim kolektorom.

Trasa fekalne kanalizacije je usmjerena prema procjenjenom padu terena, kao i novopredviđenih prometnica kroz tretirano područje. Predviđeni su promjeri cijevi za pojedine dionice fekalne kanalizacije, a u odnosu na predviđeni broj stanovnika.

Predviđaju se dozvoljeni padovi u kanalizacijskoj mreži, a prema padovima i pretpostavljenom protoku određeni su promjeri cijevi. Kanalizacijske cijevi predviđaju se od kurugiranog PEHD-ea ili pak od tvrdog PVC. Kanalizacijske šahte «tegra 1000» od Wavina, Heplast ili pak od nekog drugog proizvođača.

Oborinska kanalizacija sa području obuhvaćenog UPU-om, predviđena je samo od cesta. Oborinska voda od cesta predviđa se da se sistemom uličnih slivnika u i sistemom kanalizacijskih cijevi sa revizijskim oknima dovede do najniže točke, priobalni pojas, odakle se usmjerava na zajednički separator. Pročišćene oborinske vode bi se upustile u more.

Oborinske vode koje se javljaju unutar parcela treba se tretirati u sklopu parcele. Čiste oborinske vode upustiti u teren. Oborinske vode sa manipulativnih ploha unutar parcela treba prije upuštanja u teren pročistiti na adekvatnom separatoru.

Kanalizacijske cijevi predviđaju se od kurugiranog PEHD-ea ili pak od tvrdog PVC. Kanalizacijske šahte «tegra 1000» od Wavina, Heplast ili pak od nekog drugog proizvođača. U skopu ceste predvidjeti adekvatne slivnike sa kišnim rešetkama.

3.6. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina

3.6.1. Uvjeti i način gradnje

Svi zahvati u prostoru obuhvata Urbanističkog plana uređenja Preko sjeverozapad provodit će se na temelju ovog Plana i to neposrednom provedbom.

Planom su predviđena tri osnovna oblika korištenja površina:

- nova gradnja – neizgrađeni dio građevinskog područja naselja
- sanacija građevina i dijelova naselja- izgrađeni dio građevinskog područja naselja (uklanjanje, zamjena, rekonstrukcija, obnova i nova gradnja)

UPU-a podijeljen je na prostorne cijeline sa oznakama:

- Mješovita namjena (M1 – pretežito stambena namjena)
- Društvena namjena (D2 – vatrogasni dom)
- Zelene površine (Z – zaštitne zelene površine)

Prostorni pokazatelji, koji su diktirani Prostornim planom uređenja Općine Preko prenose se i na predmetni plan te idu kako slijedi:

Unutar područja oznake **"S0"** dozvoljena je izgradnja obiteljskih kuća i stambenih građevina do četiri stambene ili poslovne jedinice, te manjih poslovnih, ugostiteljskih, javnih i ostalih objekata koji ne ugrožavaju kvalitetu stanovanja.

Unutar građevinskog područja naselja izvan zone „SO“, pored stanovanja unutar građevinskog područja naselja mogu se graditi i objekti slijedeće namjene:

- javni objekti (škola, dječiji vrtić, vjerski, zdravstveni, upravni, socijalni i objekti kulture i sl.),
- javne zelene i prometne površine,
- poslovni i gospodarski objekti koji ne ugrožavaju ekološku stabilnost naselja (trgovine i tržnice, servisi, zanatske radionice i dr.),
- turističko-ugostiteljski objekti: hoteli, restorani i drugi turističko-ugostiteljski objekti, sa smještajnim kapacitetom do 80 kreveta,
- sportsko-rekreacijski objekti i sadržaji,
- infrastrukturni koridori.

Unutar građevinskog područja naselja izvan zone „SO“, od stambenih objekata, dozvoljena je izgradnja obiteljske kuće i stambene građevine do 6 stambenih jedinica.

3.6.2. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih i ambijentalnih cjelina

Uvjeti i mjere zaštite prirode:

- u cilju poboljšanja ekoloških i mikroklimatskih prilika mora se stvoriti kvalitetan zeleni sustav naselja u vidu mreže parkova, drvoreda i tratina koja prožima naselje te se povezuje sa prirodnim područjem izvan grada;
- prilikom oblikovanja i uređenja zelenih površina u što većoj mjeri zadržati postojeću vegetaciju te ju ugraditi u krajobrazno uređenje, a za ozeljnivanje koristiti autohtone biljne vrste;
- prilikom planiranja pojedine djelove koji su do sada neizgrađeni treba sačuvati kao zaštitne zelene površine, a što veći dio treba sačuvati i pretvoriti u javne zelene površine;
- u što većoj mjeri potrebno je zadržati prirodne kvalitete prostora, odnosno planiranje vršiti tako da se očuva cjelokupan prirodni pejzaž.

Mjere zaštite kulturno-povijesne baštine:

- registrirani spomenici kulture štite se prema odredbama Zakona o zaštiti spomenika kulture;
- evidentirani spomenici kulture predlažu se za registraciju;
- svi registrirani i evidentirani spomenici kulture trebaju se obnoviti najmanje do stanja izgrađenosti kakvo je bilo prije oštećenja ili rušenja, u pravilu prema faksimilu i na mjestu postojećeg objekta;
- detaljne smjernice uređenja svakog pojedinačnog objekta, kao i potrebne mjere zaštite, rekonstrukcije, sanacije, restauracije, privođenja u funkciju prezentacije ili druge, naručit će se od nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorskog odjela u Zadru;
- arheološka nalazišta treba shodno mogućnostima istražiti, zaštititi i prezentirati nalaze;
- na područjima arheoloških nalazišta i zona nije dozvoljena izgradnja ni zemljani radovi, osim uz posebno odobrenje nadležne državne uprave za zaštitu prirodne i kulturne baštine.

3.7. Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Obzirom na kriterij ekološki negativnog utjecaja sustava elektroopskrbe na okoliš sve elektroprivredne objekte možemo grupirati u dvije skupine:

- Elektroprivredni objekti locirani na slobodnim (nenastanjenim) površinama s manjom vjerojatnošću pojave negativnih posljedica na okoliš zbog čega su propisi i zahtjevi u pogledu uvjeta zaštite znatno blaži.
- Elektroprivredni objekti locirani u naseljenim mjestima s većim negativnim utjecajem na okoliš pa su i zahtjevi u pogledu eko-zaštite prostora stroži.

Ovdje treba napomenuti da se pod pojmom zaštite okoliša ne misli samo na zaštitu od aktivnih zagađivača prostora (proizvodnja otrovnih plinova i zračenja) već je to širi pojam koji obuhvaća zaštitu od buke, vibracija, vizualnog narušavanja okoliša, elektromagnetskog zagađenja i opasnih bioloških utjecaja na životinje i ljude (direktni i indirektni dodir električne struje).

Srednjenaponski i visokonaponski elektroprivredni objekti predstavljaju povećanu opasnost za život ljudi i životinja na svim mjestima gdje se nalaze. Isto tako imaju negativan utjecaj putem elektromagnetskih polja i to u psihološkom i biološkom pogledu na sva živa bića u neposrednoj blizini, duž cijele trase dalekovoda. Iz tih razloga nije ih preporučljivo locirati na području pojedinih naselja. Svi elektroprivredni objekti smatraju se izvorima niskofrekventnih magnetskih

polja pa u eksploataciji moraju zadovoljavati kriterije o maksimalno dozvoljenim razinama električnih i magnetskih polja određenih u Pravilniku o zaštiti od elektromagnetskih zračenja.

Predviđene su mjere nepovoljnog utjecaja na okoliš. Kanalizacija fekalna mješovite zone spaja se na buduću fekalnu kanalizaciju mjesta i vodi na uređaj za tretman otpadnih voda.

Oborinska voda sa manipulativnih (prometnih) ploha u sklopu mješovite zone skuplja se sistemom slivnika i kanalizacijske mreže i vodi na centralni separator, a koji je bi se locirao i na prilično (određeno) mjesto. Oborinska voda bi prošla kroz separator, a nakon pročišćavanja upustila u teren ili pak ispustila u more.

Oborinske «čiste» vode u okviru parcela treba upustiti u teren.

Predviđene su mjera za zaštitu područja tretiranog UPU-om od štetnih utjecaja.

- Zaštita od požara i mjere sklanjanja stanovništva

Uvjeti od strane MUP-a – Policijske uprave Zadarske su sljedeće:

- u svrhu sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje, ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. Da se požar neće prenijeti na susjedne građevine ili mora biti odvojena od susjednih građevina požarnim zidom vatrootpornosti najmanje 90 minuta, koji u slučaju da građevina ima krovnu konstrukciju (ne odnosi se na ravni krov vatrootpornosti najmanje 90 minuta) nadvisuje krov građevine najmanje 0,5 m ili završava dvostranom konzolom isti vatrootpornosti dužine najmanje 1 m ispod pokrova krovništa, koji mora biti od negorivog materijala na dužini konzole.
- Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevine i gašenja požara na građevini i otvorenom prostoru, građevina mora imati vatrogasni prilaz određen prema posebnom propisu, a prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se ukoliko ne postoji predvidjeti unutarnja i vanjska hidrantska mreža.
- Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da ispunjava bitne zahtjeve iz područja zaštite od požara utvrđene Zakonom o zaštiti od požara („Narodne novine“ br. 58/93, 33/05 i 107/07), i na temelju njega donesenih propisa te uvjetima zaštite od požara utvrđenim posebnim zakonom i na temelju njih donesenih propisa.
- Ostale mjere zaštite od požara projektirati u skladu s važećom pozitivnim hrvatskim propisima i normama koji reguliraju ovu problematiku.

- Zaštita od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti

Na području obuhvata Urbanističkog plana predviđena je u skladu s odredbama posebnih propisa koje uređuju ovo područje, a mjere su sadržane u knjizi 3. „Plan mjera zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti“.

B. IZVOD IZ DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA ŠIREG PODRUČJA

Prostornim planom uređenja Općine Preko („Službeni glasnik Općine Preko“, broj 4/05, 4/07), koji je usklađen sa Prostornim planom Županije Zadarske, određeni su kriteriji izgradnje i uređenja prostora unutar područja obuhvata Urbanističkog plana uređenja „Preko sjeverozapad“. Isti je utvrđen sukladno Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Preko (Službeni glasnik općine Preko; broj 1/05, 1/06 i 3/07).

Granica Urbanističkog plana je utvrđena u Prostornom Planu.

C. STRUČNE PODLOGE NA KOJIMA SE TEMELJE PROSTORNO PLANSKA RJEŠENJA

Za potrebe Urbanističkog plana uređenja „Preko sjeverozapad“, nisu izrađivane posebne podloge na kojima se temelji prostorno plansko rješenje. Rješenje se temelji na analizi postojećeg stanja, prostornih planova šireg područja i zahtjeva pravnih osoba s posebnim ovlastima i tijela državne uprave.

D. ZAHTJEVI I MIŠLJENJA

Temeljem članka 94. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ br. 76/07), općina Preko uputila je i zatražila od tijela sa javnim ovlastima i pravnim osobama zahtjev za mišljenjem, odnosno suglasnost na nacrt konačnog prijedloga Urbanističkog plana uređenja (UPU) „Preko sjeverozapad“. U prilogu slijede kopije zahtjeva upućenih istima, njih 11, te dobili odgovore od njih 11, i to od:

- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine - Konzervatorski odjel u Zadru
- Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode, Zagreb
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., zagreb
- Mup, Odjel upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja, PU Zadarska
- Otok Ugljan d.o.o., Preko
- Hrvatske vode, Vodogospodarski odjel za vodno područje dalamatinskih slivova, Split
- Hep-Operator distribucijskog sustava d.o.o., DP Elektra Zadar
- Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb
- Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma podružnica Split
- HT-Hrvatske komunikacije d.d., Split
- Županijska uprava za ceste Zadarske županije, Zadar

Temeljem članka 95. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ br. 76/07), općina Preko uputila je konačni prijedlog Urbanističkog plana uređenja (UPU) „Preko sjeverozapad“, i zatražila od Zavoda za prostorno uređenje Zadarske županije mišljenje, te dobila odgovor:

- Zavod za prostorno uređenje Zadarske županije

E. IZVJEŠĆA O PRETHODNOJ I JAVNOJ RASPRAVI

Stručni materijal za nacrt prijedloga plana, kao i za prijedlog plana, izradilo je poduzeće ARCHING d.o.o. Split.

Suklado čl. 84 Zakona o prostornom uređenju i gradnji (N.N. 76/07), Jedinostveni upravni odjel Općine Preko, nakon provedene rasprave, uputio je materijale izvršnom tijelu za utvrđivanje prijedloga plana.

Oglas za javnu raspravu objavljen je 16.2.2008. godine u sredstvu javnog informiranja, Zadarski list.

Javnu uvid u Prijedlog Urbanističkog Plana uređenja „Preko sjeverozapad“ trajao je 30 dana, od 25.2.2008. do 25.03.2008.

Javno izlaganje održano je 10.03.2008. godine u prostorijama Općine Preko, a o istom je vođen zapisnik.

U roku određenom objavom dana javne rasprave, zaprimljeno je ukupno 2 pisane primjedbe.

Stručni izrađivač predmetnog Plana i Nositelj izrade pripremili su obrazloženje prijedloga i primjedbi na Prijedlog urbanističkog plana uređenja, izrađen je nacrt konačnog prijedloga i upućen na Poglavarstvo koji je utvrdilo konačan prijedlog.

F. EVIDENCIJA POSTUPKA IZRADE I DONOŠENJA PROSTORNOG PLANA

- postupajući u skladu sa Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Preko ("Službeni glasnik Općine Preko" broj 1/05, 1/06 i 3/07), Općinsko poglavarstvo Općine Preko je na 43. sjednici održanoj 15.siječnja 2008. godine donijelo je Zaključak o utvrđivanju Nacrta prijedloga Urbanističkog plana uređenje zone "Preko sjeverozapad", pretežno stambene namjene.
- Poziv za prethodnu raspravu objavljen je u dnevnom listu „Zadarski list“ dana 24. siječnja 2008. godine.
- Prethodna rasprava na Nacrt prijedloga Urbanističkog plana uređenja „Preko sjeverozapad“ održana je dana 1. veljače 2008. godine u 13.00 sati, u vijećnici Općine Preko, Trg hrvatske nezavisnosti 2., 23273 Preko. U prethodnoj raspravi sudjelovali su nadležna tijela i osobe iz članka 79. Zakona o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“ br. 76/07), te drugi sudionici kojima je upućena pisana obavijest.
- Općinsko poglavarstvo Općine Preko na 44. sjednici održanoj 6. veljače 2008. godine donijelo je Zaključak o utvrđivanju Prijedloga Urbanističkog plana uređenja „Preko sjeverozapad“ i njegovo upućivanje na javnu raspravu.
- Javna rasprava objavljena je u dnevnom listu „Zadarski list“ dana 16. veljače 2008. godine.
- Javni uvid je trajao od 25. veljače 2008. godine do 25. ožujka 2008. godine, a Javno izlaganje održano je dana 10. ožujka 2008. godine s početkom u 13,00 sati u vijećnici Općine Preko, Trg hrvatske nezavisnosti 2., 23273 Preko.
- Općinsko poglavarstvo Općine Starigrad na 51. sjednici održanoj 14. kolovoza 2008. godine donijelo je Odluku o utvrđivanju Konačnog prijedloga Urbanističkog plana uređenja „Preko sjeverozapad“.

G. SAŽETAK ZA JAVNOST

UVOD

Prostornim planom uređenja općine Preko (Službeni glasnik općine Preko; broj 4/05, 4/07) i Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru općine Preko (Službeni glasnik općine Preko; broj 1/05, 1/06 i 3/07) utvrđena je obveza izrade Urbanističkog plana uređenja Preko sjeverozapad, čija je izrada započela po potpisu ugovora i dostavi potrebne dokumentacije izrađivaču Plana, uključivo i izradu i dostavu topografsko - katastarske podloge za područje obuhvata udigitalnom vektorskom obliku.

Pribavljanjem ulaznih podataka za izradu UPU-a Preko sjeverozapad definirani su osnovni ciljevi izrade UPU-a Preko sjeverozapad:

- sanacija, uređivanje i urbana obnova djelomično izgrađenog prostora jedne namjene
- nova izgradnja mješovite namjene-pretežito stambene
- zamjena postojećih građevina
- uređivanje javnih prostora s naglaskom na uličnu mrežu
- urbana transformacija kojom će se osigurati infrastrukturno opremanje i primjereni uvjeti rada.

Po potpisu ugovora ARCHING d.o.o. je u studenome 2007. godine pristupio pripremnim radovima na izradi UPU-a Preko sjeverozapad koji su uključivali:

- obilazak i inventarizaciju područja obuhvata plana i kontaktnih područja
- analizu postavki iz PPU-a općine Preko za područje obuhvata Plana
- pribavljanje i analizu postojeće urbanističke dokumentacije za područje obuhvata Plana

Nakon pribavljanja i usuglašavanja traženih podataka od tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, te pribavljanja potrebnih kartografskih podloga za izradu UPU-a, stručni tim ARCHING d.o.o. je izradio elaborat Nacrta prijedloga UPU-a Preko sjeverozapad za prethodnu raspravu.

Oglas o prethodnoj raspravi o Nacrtu prijedloga UPU-a Preko sjeverozapad objavljen je u dnevnom listu „Zadarski list“ dana 24. siječnja 2008. godine., a prethodna rasprava je održana održana je dana 1. veljače 2008. godine u 13.00 sati, u vijećnici Općine Preko.

Prijedlog UPU-a Preko sjeverozapad za javnu raspravu utvrdilo je Općinsko poglavarstvo općine Preko na 44. sjednici, održanoj dana 6. veljače 2008. godine.

Javna rasprava objavljena je dana 16. veljače 2008. godine u dnevnom listu „Zadarski list“ i oglasnoj ploči općine Preko. Javna rasprava trajat će od 25. veljače do 25. ožujka 2008. godine.

Za vrijeme trajanja javne rasprave, na javnom uvidu u zgradi općinske uprave izložen je utvrđeni prijedlog UPU-a Preko sjeverozapad za javnu raspravu koji sadrži tekstualni i grafički dio plana i sažetak za javnost .

Javno izlaganje o Prijedlogu UPU-a održat će se dana 10. ožujka 2008. godine u 13.00 sati, u vijećnici Općine Preko.

Građani i udruge sudjeluju u javnoj raspravi na način da:

- imaju pravo pristupa na javni uvid o prijedlogu UPU-a,
- postavljaju pitanja tijekom javnog izlaganja o predloženim rješenjima,
- mogu upisati prijedloge i primjedbe u knjigu primjedbi koja se nalazi kod portira,
- daju prijedloge i primjedbe u zapisnik tijekom javnog izlaganja,

- upućuju pisana očitovnja, prijedloge, mišljenja i primjedbe do dana isteka javnog uvida na adresu:

Općina Preko , Trg Hrvatske nezavisnosti 2, 23273 Preko.

Prije upućivanja UPU-a Općinskom vijeću na donošenje, nositelj izrade dostavit će svim sudionicima u javnoj raspravi pisanu obavijest s obrazloženjem o razlozima neprihvatanja odnosno djelomičnog prihvatanja njihovih očitovanja.

1. Osnovni podaci o stanju u prostoru

Obuhvat izrade UPU-a Preko sjeverozapad određen je kartografskim prikazom PPU-a općine Preko (Službeni glasnik općine Preko; broj 4/05, 4/07) broj 4. - Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora, 4.c. – Planske mjere zaštite.

Prostor obuhvaćen ovim Planom nalazi se na sjeverozapadnom prilazu općinskom središtu

Plan zauzima područje između Ceste Hrvatskih branitelja (D 110), ulice Duga Mocira, ulice Luzarica, ulice Soline, dio ulice Kustroščina, zapadno područje Zmorca, zapadnog dijela Puta Lucinovih, sjevernog dijela Puta Uhodinih, Zanov put, dijela ulice Goričina i granice sa k.o. Poljana.

Ukupna površina obuhvata UPU-a Preko sjeverozapad iznosi 18,35 ha.

Treba napomenuti da je najveći broj od postojećih stambenih građevina sagrađen uglavnom bespravno, a većina od njih nema zadovoljavajući kolni pristup niti opskrbljenost ostalom potrebnom komunalnom infrastrukturom.

2. Prostorno - razvojne značajke

Općina Preko zauzima veći, sjeverozapadni dio otoka Ugljana, koji se već može smatrati predgrađem Zadra, otoke Rivanj i Sestrunj, svaki sa po jednim naseljem, te manje otoke. Otoci općine međusobno su nepovezani, što predstavlja problem u funkcioniranju iste kao cjeline.

Kopneni (jugoistočni) dio općine Preko graniči s Općinom Kali.

Otok Ugljan, koji je administrativno podijeljen na općine Kukljica, Kali i Preko, a čiji najveći dio se nalazi u Općini Preko, najnaseljeniji je od zadarskih otoka i najbliži Zadru, povezan s više trajektnih veza dnevno sa središtem županije. To je zona dnevnih migracija, većinom s otoka prema Zadru, ali i u obrnutom smjeru, s obzirom na nešto industrije te ugostiteljstva i turizma koje postoje na otoku. Na jugoistočnom kraju mostom (cestovni promet) je povezan s otokom Pašmanom. Sjeveroistočna obala je blaža, na njoj su smještene većina naselja, dok je jugozapadna strma, s izuzetkom sjeverozapadnog kraja otoka koji je cijeli niski.

Osnovni potencijali Općine Preko proizlaze iz prirodnih karakteristika i položaja u prostoru. U središnjem dijelu otoka Ugljana nalaze velike površine pod maslinicima i poljima, od kojih u jedne i druge treba obnoviti. Na Rivnju i Sestrunju ima nešto manje, većinom zapuštenih maslinika.

Najveći potencijal je vrlo razvijena obala Općine Preko, ukupne dužine oko 97 km, sa mnogo uvala, zaljeva, morskih prolaza, pogodnih za razvoj nautičkog i stacionarnog turizma. Pitoreskni zaseoci po središnjem dijelu otoka Ugljana pružaju mogućnosti razvoja seoskog turizma tokom cijele godine. Blizina i dobra povezanost sa središtem županije trajektnom vezom Zadar-Preko, postojeće putničke i trajektne luke u Rivnju i Sestrunju i mogućnost pristajanja manjih putničkih brodova uz obalna naselja otoka Ugljana također pogoduju mogućnostima razvoja turizma.

Vodoopskrbni sustav Općine Preko i otoka Ugljana je spojen na sustav vodoopskrbe grada Zadra, preko izgrađenog podmorskog vodoopskrbnog cjevovoda Borik (Zadar) - Mali Lukoran (otok Ugljan).

3. Infrastrukturalna opremljenost

3.1. Cestovni promet

Okosnicu prometne mreže u obuhvatu Plana čini državna cesta D110. Koncipirana je kao javna cesta izvan naselja, odnosno građena je isključivo za kolni promet, bez pješačkih nogostupa.

Neplanskom izgradnjom naselje se proširilo sve do državne ceste, pa i na zapadnu stranu te zatječemo brojne priključke kolnopješačkih ulica, neadekvatnih širina, bez nogostupa i potrebne infrastrukture.

Prometna mreža u naselju je nerazvijena, ulice su uske i neuređene, neodgovarajuće za planirani promet.

Unutar zone postojeće, gušće stambene izgradnje, zatječemo uske kolno-pješačke prometnice, bez nogostupa, nepravilnih regulacijskih pravaca, promjenjivih širina, djelomično asfaltirane, slabe preglednosti, potencijalno opasne za promet pješaka.

Prema svemu iznesenom, postojeća prometna mreža naselja Preko ne zadovoljava zahtjevima struke i zakonskih propisa.

3.2. Telekomunikacijski sustav

Na području plana postoji određena telekomunikacijska infrastruktura. Planirane prometnice će se izvesti, odnosno rekonstruirati tako da će postojeća DTK dijelom prolaziti u trupu prometnice. Zato je potrebno planirati novu koja će respektirati postojeće stanje te omogućiti izvedbu kvalitetne telekomunikacijske mreže u područjima planiranim za izgradnju.

Sadašnja telekomunikacijska infrastruktura se nalazi u zoni komutacije i TK mreže Preko.

Postojeći telekomunikacijsku infrastrukturu treba zaštititi prilikom planiranja novit trasa, te novo stanje ukomponirati u postojeće stanje.

3.3. Energetski sustav

Razvoj elektroenergetske infrastrukture na području obuhvata UPU-a zone Preko sjeverozapad temelji se na Prostornom planu uređenja općine Preko.

Preko zone prolazi dalekovod 10 kV „Otoci 1“ koji povezuje trafostanice 10/0,4 kV.

U okolišu zone postoji KB mreža 10(20) kV i niskonaponska mreža kojom se napajaju postojeći objekti, zračnim i kabelskim putem.

Planirani konzum u mješovitoj zoni nije moguće napojiti iz postojećih trafostanica te je potrebno predvidjeti nove trafostanice za planirani konzum.

3.4. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Područje obuhvaćeno planom za sada glede vodoopskrbe je opremljeno za sadašnje potrebe područja. Date su glavne vodovodne trase koje pokrivaju cijelo područje, a koje je izgrađeno. Opskrba vodom je sa dovodnog vodovoda sa vodovoda Zadar. Područje obuhvaćeno UPU-om, kao i ostali dio ovog dijela otoka za sada nema izgrađenu svoju vodospremu.

Odvodnja

Na ovom području je djelomično izgrađena fekalna kanalizacija, a koja je postavljena na pojedinim dijelovi područja obuhvaćenog UPU-om. Sada se fekalna kanalizacija ispušta umore u blizini luke.

3.5. Zaštita kulturne baštine

Unutar obuhvata Plana ima tradicionalne pučke arhitekture, tj. postoje evidentirani graditeljski sklopovi ambijetalne vrijednosti, i to na području Soričevih dvora i Gregovih dvora, a što je vidljivo na kartografskom prikazu broj 3. „Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora“, a u tekstualnom dijelu plana se mogu pročitati određeni uvjeti i smjernice.

4. Obveze iz planova šireg područja (PPU–a općine Preko, Službeni glasnik općine Preko; broj 4/05)

Osnovna namjena definirana je kroz kartografske prikaze, a vidljivo je da je osnovna namjena mješovita, pretežito stambena (M1). Planom je utvrđeno stanovanje kao osnovna namjena prostora unutar granica građevinskog područja naselja.

Područje naselja planirano je prostorno planskom dokumentacijom višeg reda PPUO Preko.

Za područje obuhvata UPU-a Preko sjeverozapad, prema kartografskom prikazu broj 1. - Korištenje inamjena prostora su određene sljedeće namjene prostora:

- mješovita namjena (M1-pretežito stambena) – 15,99 ha
- javna i društvena namjena (D2-vatrogasni dom) – 0,04 ha
- zaštitne zelene površine (Z) – 0,06 ha
- prometne površine (javno-prometne i kolno pješačke) – 2,24 ha
- trafostanice – 0,02 ha

Pored stanovanja unutar GP naselja mogu se graditi i objekti slijedeće namjene:

- javni objekti (škola, dječiji vrtić, vjerski, zdravstveni, upravni, socijalni i objekti kulture i sl.),
- javne zelene i prometne površine,
- poslovni i gospodarski objekti koji ne ugrožavaju ekološku stabilnost naselja (trgovine i tržnice, servisi, zanatske radionice i dr.),
- turističko-ugostiteljski objekti: hoteli, restorani i drugi turističko-ugostiteljski objekti, sa smještajnim kapacitetom do 80 kreveta,
- sportsko-rekreacijski objekti i sadržaji,
- infrastrukturni koridori.

Pored osnovne namjene nalazi se i sadržaj društvenih djelatnosti (D – vatrogasna postaja).

Mješovita namjena (M1) – unutar i izvan područja oznake „SO“- jezgra naselja

Unutar područja oznake "SO" dozvoljena je izgradnja obiteljskih kuća i stambenih građevina do četiri stambene ili poslovne jedinice, te manjih poslovnih, ugostiteljskih, javnih i ostalih objekata koji ne ugrožavaju kvalitetu stanovanja.

Objekti nestambene namjene, te stambeni objekti koji sadrže i ugostiteljsku namjenu, ne mogu se graditi kao dvojni objekti ili objekti u nizu.

Izvan područja oznake "SO", od stambenih objekata, dozvoljena je izgradnja obiteljske kuće i stambene građevine do 6 stambenih jedinica.

Stambena građevina unutar ovog područja može se graditi samo kao slobodnostojeći objekt.

Objekti javne i društvene namjene podrazumijevaju objekte za kulturu, školstvo, upravu, vjerske i socijalne ustanove, dječiji vrtići, vatrogasni domovi, zdravstveni objekti, i sl.

U ostale poslovne objekte spadaju objekti za trgovinu, ugostiteljstvo, tihe obrte i servise, banke, agencije i sl., te manji objekti namijenjeni turizmu smještajnog kapaciteta do 20 ležajeva.

Zaštitne zelene površine (Z)

Zaštitne zelene površine na pojedinim djelovima su također formirane uokolo parcela predviđenih za gradnju trafostanica. Unutar zaštitne zelene površine nije moguća gradnja.

Posebna pravila

Kod rekonstrukcije i/ili dogradnje postojećih objekata unutar djelova naselja označenih oznakom "S0", te kod interpolacije između objekata kod kuća u nizu, vrijede svi uvjeti kao i kod izgradnje novih, osim veličine parcele koja se može zadržati prema zatečenom stanju, te je također potrebno dobiti i suglasnost od konzervatora.

U slučaju kada se radi samo o rekonstrukciji objekta, ne moraju se poštovati odredbe o katnosti, visini, udaljenostima od susjedne međe i koeficijentima kig i kis, pod uvjetom da se zadrže zatečeni gabariti objekta.

Također, na području Soričevih i Gregovih dvora valja se držati konzervatorskih smjernica o načinu gradnje u tim sklopovima, a što je navedeno u točki 1.1.4. „Zaštićene prirodne, kulturno-povijesne cjeline i ambijentalne vrijednosti i posebnosti“.

Izuzetno, unutar izgrađenog dijela građevinskog područja naselja, na građevnim česticama na kojima zbog zatečenih prostornih uvjeta nije moguće ispuniti uvjete gradnje iz navedenih poglavlja ovog Plana, može se iznimno graditi uz slijedeće uvjete:

- veličina građevne čestice min. 200 m²,
- visina građevine max. P+2, odnosno 3 nadzemne etaže,
- visina do vijenca max. 10,0 metara,
- izgrađenost parcele (Kig) najviše 60%,
- koeficijent iskoristivosti (Kis) max. 1,5.

5. Ciljevi prostornog uređenja općinskog značaja

Obveza ovog Plana je prostorno disperzirati i grupirati sve relevantne i važne sadržaje: javne građevine (školu, građevine infrastrukture (komunalne), poslovne građevine (trgovine, servisi, obrti i sl.) i građevine za sport i rekreaciju (igrališta isl.) te ih efikasno povezati. Time se stvaraju svi preduvjeti za neophodnu valorizaciju ovoga područja.

Radi unapređenja stanja komunalne infrastrukture poradilo se na razvoju svih vidova infrastrukture od elektrike do odvodnje, kod čega se vodilo računa da se odvodnja rješava zatvorenim i vodonepropusnim kanalizacijskim sustavom, a oborinske vode sa prometnica također odvesti nepropusnim kanalizacijskim sustavom. Zona će kroz svoj razvoj dobiti mrežu za elektroopskrbu, telefoniju te, tako i za vodu i odvodnju.

Smjernice za komunalnu infrastrukturu su:

- a) poboljšati i obogatiti strukturu naselja / komunalno i infrastrukturno opremanje/
- b) stambena naselja sa "jednodnevnim potrebama stanovništva" upotpuniti i sadržajno oplemeniti (vrtići, trgovine, servisi, dječja igrališta, usluge, zdravstvo i sl.
- c) prometne i infrastrukturne koridore sačuvati a postojeće prometnice tehnički unaprijediti.
- d) kultivirati i sačuvati prirodno zelenilo i značajne pejsaže (prezide, mocire i sl.)

6. Program gradnje i uređenja prostora

Planom je definirano korištenje prostora i namjena površina za razvoj i uređenje površine naselja (GP) i površine izvan naselja.

Prostor za razvoj i uređenje naselja je građevinsko područje naselja.

Građevinska područja naselja obuhvaćaju izgrađene dijelove naselja, kao i neizgrađene slobodne prostore namijenjene njihovom razvoju.

Građevinska područja naselja namijenjena su, ovisno o veličini, značaju i karakteru naselja :

- stambenoj gradnji i svim građevinama i sadržajima koji prate prošireno stanovanje (organizaciju života u stambenom naselju, školske i predškolske dječje ustanove, dječja igrališta i sportski tereni, trgovine, servisi, ambulante, društveni sadržaji, ugostiteljstvo, mreža pješačkih puteva i lokalnih kolnih prometnica
- centralnim sadržajima, komercijalnim i društvenim, potrebnim za sve razine i
- kategorije naselja
- parkovima, zaštitnim zelenim pojasevima, sportskim i rekreacijskim centrima,
- grobljima i komunalnim sustavima
- raznim poslovnim građevinama, skladištima, veletrgovinama, radionicama, obrtima i sl.
- turističkim zonama, zabavnim, kulturnim, zdravstvenim i drugim sličnim sadržajima.

Osnovna namjena definirana je kroz kartografske prikaze, a vidljivo je da je osnovna namjena mješovita, pretežito stambena (M1). Planom je utvrđeno stanovanje kao osnovna namjena prostora unutar granica građevinskog područja naselja.

Pored stanovanja unutar GP naselja mogu se graditi i objekti slijedeće namjene:

- javni objekti (škola, dječiji vrtić, vjerski, zdravstveni, upravni, socijalni i objekti kulture i sl.),
- javne zelene i prometne površine,
- poslovni i gospodarski objekti koji ne ugrožavaju ekološku stabilnost naselja (trgovine i tržnice, servisi, zanatske radionice i dr.),
- turističko-ugostiteljski objekti: hoteli, restorani i drugi turističko-ugostiteljski objekti, sa smještajnim kapacitetom do 80 kreveta,
- sportsko-rekreacijski objekti i sadržaji,
- infrastrukturni koridori.

Pored osnovne namjene nalazi se i sadržaj društvenih djelatnosti (D – vatrogasna postaja). Područje naselja planirano je prostorno planskom dokumentacijom višeg reda PPUO Preko.

6.1. Površine infrastrukturnih sustava (IS)

Planirana prometna mreža unutar zone obuhvata Plana temelji se na rješenju kojim je sagledan širi prostor, kako bi se ostvarila funkcionalna prometna mreža primjerena potrebama postojećih i planiranih sadržaja.

U izradi prijedloga prometne mreže u obuhvatu UPU-a, težilo se zadovoljenju slijedećih ciljeva:

- da se sagleda šira prometna mreža, te da se zahvati na prometnoj mreži u obuhvatu plana uklope u planirane zahvate na širem području,
- da se osigura mogućnost kolnog priključka sadržajima i korisnicima zone,
- da se promet sagleda na način da se koliko je to moguće rastereti postojeća državna (buduća županijska) cesta.

Zona obuhvata planirana je kao prometna cjelina sa okosnicom koju čini državna cesta D110.

Prostornim planom uređenja općine Preko predviđeno je izmještanje trase državne ceste izvan izgrađenog dijela naselja, a sadašnja dionica državne ceste dobiva status županijske ceste. Kako je razvojem naselja Preko ova prometnica postala mjesna ulica predviđena je njena

rekonstrukcija – opremanje pješačkim nogostupima i potrebnom infrastrukturom (javnom rasvjetom i sl.)

Dionica D110 u obuhvatu Plana funkcionira kao sabirna prometnica, a postojeći okomiti priključci (njih šest) se zadržavaju i uređuju. Ostatak prometne mreže čine opskrbne i kolnopješačke prometnice.

- Promet u mirovanju

Planom uređenja, površine za zadovoljenje prometa u mirovanju riješit će se unutar planiranih građevnih parcela individualnih objekata.

Na kategoriziranoj prometnici (D110) ne dozvoljava se izvedba uličnih parkirališta.

Broj parkirališnih mjesta za planirane građevine treba osigurati unutar građevinske čestice prema dolje navedenim normativima.

namjena	najmanji mogući broj PM
stanovanje	1 PM / stan
građevine za smještaj i boravak gostiju iz skupine hoteli objekti s apartmanima ili sobama za iznajmljivanje	1 PM / soba ili apartman
ugostiteljski objekti	1 PM / 4-10 sjedala
trgovine i tržnice	4 PM / 100 m ² građ. brutto izgrađene površine
USLUŽNO-PROIZVODNE DJELATNOSTI: zanatske, obrtničke, uslužne i sl. djelatnosti u sklopu građevine za stanovanje ili građevine druge osnovne namjene	2 PM po djelatnosti
javna i društvena i kulturna namjena	1 PM / 2 zaposlena
ambulante	2 PM / 1 ambulanta
ostali prateći sadržaji stanovanja i ostali poslovni objekti	1 PM / 3 zaposlenika

6.2. Komunalna infrastruktura

- Javne telekomunikacije

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture na području obuhvata UPU-a zone Preko, temelji se na Prostornom planu uređenja.

Najbliži udaljeni pretplatnički stupanj nove zone je u općini Kali.

Povezivanje planirane zone na postojeću DTK treba izvršiti u najbližem kabelskom zdencu postojećeg UPS-a.

Kao podloga za proračun potrebnih telekomunikacijskih priključaka ovog plana koriste se podaci o planiranim urbanističkim kapacitetima Urbanističkog plana uređenja zone Preko.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, veličinom zone i očekivanim sadržajima došlo se do potrebnih telekomunikacijskih potreba, a koji iznose 1480 tele.priključaka.

Zbog ovolikog broja telekomunikacijskih priključaka planiran je u centru zone prostor za udaljeni pretplatnički stupanj UPS u zatvorenoj prostoriji površine 20 m².

Svi mogući glavni pravci su planirani sa 2 x PVC Φ 110 mm i 2 x PEHD Φ 50 mm.

Na čvornim mjestima su predviđeni kabelski zdenci.

Uvod za objekte je planiran sa 2 x PEHD Φ 50 mm.

Planirani zdenci su predviđeni u nogostupu na suprotnoj strani od elektroenergetskih vodova, naročito onih za napon 10(20) kV. Ako se taj uvjet ne može postići treba primjeniti minimalno dozvoljene udaljenosti pri paralelnom polaganju.

Planirani zdenci trebaju biti odgovarajućih dimenzija tipa MZ-D (0,1,2,3) koji će se definirati glavnim projektom, a nosivost poklopaca mora biti 400 kN.

Telefonske instalacije u objektima treba grupirati kroz usponske kolone stubišta na izvodni ormarić objekta. Na isti način izvesti izgradnju TV instalacije objekta, odgovarajućim koaksijalnim kabelima.

Iz kućnog uvodnog ormarića TKO za spoj sa vanjskim cijevima promjera 50 mm, ugraditi cijevi promjera Φ 40 mm.

Cjelokupna kabelska TK mreža će se polagati u PVC i PEHD kanalizacijske cijevi.

- Elektroenergetska mreža

Općenito, elektroenergetsku osnovu za određivanje kapaciteta i izbor optimalnog elektroenergetskog sustava promatranog područja, predstavlja prognoza perspektivnog vršnog opterećenja, koja se dobije iz podataka o planiranim urbanističkim kapacitetima i normativima jediničnog opterećenja za pojedine sadržaje, odnosno kategorije potrošača. Nadalje, planirana električna mreža je definirana brojem potrebnih trafostanica i njihovim prostornim razmještajem, ali i konfiguracijom i zahtjevima samog terena.

Time smo definirali temeljne odrednice budućeg razvitka sustava elektroopskrbe na području UPU-a područja Preko, a to su:

- Koncept razvitka prostora.
- Globalni trendovi budućeg razvitka potrošnje električne energije.
- Teritorijalna raspodjela planiranog konzuma električne energije.
- Nove konceptualne postavke i tehničko-tehnološke inovacije razvitka i izgradnje područnih električnih mreža 10(20) kV.

Kao podloga za proračun perspektivnog vršnog opterećenja planiranih objekata na području ovog plana koriste se podaci o planiranim urbanističkim kapacitetima Urbanističkog plana uređenja područja Preko.

Na osnovu urbanističkih kapaciteta, te primjenom elektroenergetskih normativa i dijagrama opterećenja na iste došlo se do procjene vršnog opterećenja pojedinih zona i zone u cijelini, što je podloga za planiranje izgradnje elektroenergetskih objekata.

Izračunom je dobiveno, da za ovu zonu treba predvidjeti 3 nove trafostanice, budući da se u prostoru zone već nalazi jedna trafostanica i to TS 10(20)/0,4kV „Preko 3“, instalirane snage 630kVA. Sve tri novopredviđene trafostanice trebale bi imati transformator instalirane snage

1000 kVA, a shodno tome građevinski gabarita za prihvat transformatora 1000kVA. Po potrebi izvesti zamjenu postojećeg transformatora u TS „Preko 3“ sa transformatorom snage 1000kVA.

Zonu presijeca DV 10 kV „Otoci 1“. U tijeku je projektiranje i polaganje kabela veze TS „Preko 3“ – TS „Poljana 1“ koja će, kada bude u funkciji, omogućiti ukidanje zračne DV veze TS „Preko 3“ – TS „Poljana 1“ kroz zonu. Na granicama zona treba ugraditi betonske (ili rešetkaste) stupove na kojima završiti zračnu mrežu, te izvršiti kabliranje kroz zonu kako je predviđeno. Koristiti tipski jednožilni kabel 20 kV iz umreženog polietilena kao tip XHE 49-A 3x(1x185) mm² položen u kablanski vod, trojku. Kabel završiti KB glavama, odnosno interpolaciju u postojeću kablarnu SN mrežu izvesti kablarnim spojnica. Kabela veza je planirana kao kablarna petlja čime se postiže puna sigurnost u napajanju planiranog konzuma.

Broj trafostanica određen je osim vršnom snagom, kako je prije izračunato i prostornim rasporedom konzuma. To je rezultiralo time da će se na području UPU-a graditi 3 nove trafostanice gradskog tipa, sve instalirane snage 1000 kVA, s 3(4) polja visokog napona

3(4)VP+TP i 12 niskonaponskih polja, opremljene prema tipizaciji HEP-a.

Sve planirane trafostanice su gradskog tipa. U okviru pojedinih trafo područja lokacije trafostanica su određene približno, pa ostaje da se precizne lokacije odrede prilikom izrade projekata za lokacijsku dozvolu. Minimalna veličina parcele za lociranje tipske gradske TS je 42m².

- Vodoopskrba

Predviđa se dogradnja postojeće vodoopskrbne mreže. Predviđa se rekonstrukcija vodovodne mreže gdje su izgrađeni manji profili na veće profile poradi novih zahtjeva u vodoopskrbi, a sukladno novim potrebama za vodom. Vodoopskrbna mreža je zajednička za sanitarne i protupožarne potrebe. Predviđaju se nove vodovodne trase određenog (proračunatog) promjera, a koje zadovoljavaju potrebe za sanitarnom i požarnom vodom.

Vodoopskrba ovog područja je, kako postojeća tako i planirana pretežno granasta. Opskrba vodom za sadašnje potrebe je nedovoljna. Priklučenje novih potrošača na vodoopskrbni sustav, budućih građevina može se omogućiti tek kada se osigura adekvatna vodoopskrba.

Za kategoriju naselja do 5000 žitelja predviđa se jedan požar u trajanju od 2 sata.

Opskrba vodom naselja Preko je sa dovodne vodovodne mreže iz Zadra do izgradnje sopstvene vodospreme. Tlakovi u postojećoj vodovodnoj mreži su zadovoljavajući, tako da zadovoljavaju potrebne tlakove za protupožarne potrebe, kao i sanitarne vode.

Na trasi novo predviđenog vodovoda predviđeni su vanjski nadzemni protupožarni hidranti. Nadzemni protupožarni hidranti predviđeni su na međusobnom udaljenju 100m, a promjera Ø80mm. Uz svaki nadzemni hidrant predviđena je zaporna armatura sa ugradbenom garniturom, a postavljena u kućištu sa poklopcem.

Cjevni materijal predviđa se od polietilena visoke gustoće, kao i što je većim dijelom izgrađena postojeća mreža. Za profile manje od Ø80 predviđaju se čelično pocinčane cijevi međusobno spojene na navoj ili pak polietilenske cijevi visoke gustoće.

- Odvodnja

Predviđena je razdjelna kanalizacija na ovom području obuhvaćeno UPU-om. Fekalna kanalizacija (otpadne vode) djelomično je izgrađena sa dovođenjem do priobalnog pojasa i ispuštom u more.

Predviđa se fekalna (otpadne vode) kanalizacija da se izgradi u cijelosti. Trase kanalizacije fekalne predviđaju se u postojećim i novo planiranim prometnicama. Trase fekalne kanalizacije vodile bi se u priobalni pojas do mjesta gdje bi bila postavljena crpna stanica za prepumpavanje kanalizacije do lokacije gdje bi se postavio uređaj za tretman otpadnih voda. Samo mjesto za tretman otpadnih voda nije u sklopu ovog plana, a treba ga odrediti sukladno Prostornom planu.

Do izgradnje sistema kanalizacijske mreže, crpne stanice, kao i uređaja za tretman otpadnih voda predviđa se da se kao privremeno rješenje da se otpadne vode ispuštaju u more postojećim kolektorom.

Trasa fekalne kanalizacije je usmjerena prema procjenjenom padu terena, kao i novopredviđenih prometnica kroz tretirano područje. Predviđeni su promjeri cijevi za pojedine dionice fekalne kanalizacije, a u odnosu na predviđeni broj stanovnika.

Predviđaju se dozvoljeni padovi u kanalizacijskoj mreži, a prema padovima i pretpostavljenom protoku određeni su promjeri cijevi. Kanalizacijske cijevi predviđaju se od kurugiranog PEHD-ea ili pak od tvrdog PVC. Kanalizacijske šahte «tegra 1000» od Wavina, Heplast ili pak od nekog drugog proizvođača.

Oborinska kanalizacija sa području obuhvaćenog UPU-om, predviđena je samo od cesta. Oborinska voda od cesta predviđa se da se sistemom uličnih slivnika u i sistemom kanalizacijskih cijevi sa revizijskim oknima dovede do najniže točke, priobalni pojas, odakle se usmjerava na zajednički separator. Pročišćene oborinske vode bi se upustile u more.

Oborinska voda koje se javljaju unutar parcela treba se tretirati u sklopu parcele. Čiste oborinske vode upustiti u teren. Oborinske vode sa manipulativnih ploha unutar parcela treba prije upuštanja u teren pročistiti na adekvatnom separatoru.

Kanalizacijske cijevi predvičaju se od kurugiranog PEHD-ea ili pak od tvrdog PVC. Kanalizacijske šahte «tegra 1000» od Wavina, Heplast ili pak od nekog drugog proizvođača. U skopu ceste predvidjeti adekvatne slivnike sa kišnim rešetkama.